

Република Србија
Министарство финансија

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И
СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ
ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

број 12
децембар 2015.
година LV
ISSN 0354 - 3242

Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 12
децембар 2015.
година LV
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Душан Вујовић, министар финансија

Уређивачки одбор
Горана Грозданић, др Наташа Ковачевић,
Весна Хрељац Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Горана Грозданић
посебни саветник министра финансија

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења
за примену финансијских прописа
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Тел. 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2015 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Порески третман лизинга моторног возила са становишта опорезивања порезом на пренос апсолутних права и порезом на додату вредност 15
2. Порески третман лизинга моторног возила 27

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства у случају када обвезник ПДВ врши промет добара и услуга органу општине? 39
  2. а) Шта се сматра, односно шта се не сматра, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, у вези са активностима из група 43.32 и 43.33 Класификације делатности?..... 44
-

б) Какав рачун издаје обвезник ПДВ који врши промет добара или услуга из области грађевинарства у случају када, примера ради, врши испоруку дрвених елемената за степеништа са уградњом?.....	44
в) Какав рачун издаје обвезник ПДВ када врши промет добара и услуга другом обвезнику ПДВ, при чему је за промет појединих добара и услуга порески дужник испоручилац тих добара и услуга, а за промет других добара и услуга порески дужник прималац тих добара услуга?	44
г) Ко је порески дужник за промет добара или услуга из области грађевинарства ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године?	44
3. Да ли купац првог стана има право на рефундацију ПДВ за супругу и дете уколико на дан овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан купац има пребивалиште на територији Републике Србије, док његова супруга и дете немају исто пребивалиште?	54
4. а) Порески третман мањка добара који је настао приликом пожара	57
б) Да ли се на износ новчаних средстава која обвезник ПДВ прима по основу правоснажне пресуде суда на име накнаде штете настале услед пожара обрачунава и плаћа ПДВ? ...	57

-
5. Место промета електричне енергије чија се испорука врши преко преносне, односно дистрибутивне мреже, на организованом тржишту електричне енергије, примаоцу – лицу које поседује лиценцу за снабдевање или лиценцу за снабдевање на велико. 60
6. Да ли обвезник ПДВ који врши промет услуга давања у закуп пословног простора има право да ПДВ обрачунат и исказан у рачуну претходног учесника у промету за испоруку електричне енергије, комуналних услуга и воде, одбије као претходни порез? 62
7. Да ли је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ? 64
8. Порески третман враћених непродатих цигарета и производа од дувана од стране малопродавца велепродавцу 70
9. а) Шта се сматра, односно шта се не сматра, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, у вези са активностима из група 42.11, 42.99, 43.12, 43.34 и 43.99 Класификације делатности? 73
-

-
- б) Какав рачун издаје обвезник ПДВ када врши промет добара и услуга другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона, ако је за промет појединих добара и услуга порески дужник испоручилац тих добара и услуга, а за промет других добара и услуга порески дужник прималац тих добара и услуга (нпр. промет услуга геодетског снимања и промет услуга из области грађевинарства)? 73
- в) Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године?..... 73
- г) По којој стопи ПДВ се опорезује текуће и инвестиционо одржавање и санација зелених рекреативних површина? . . 73
10. Да ли се у основицу за обрачунавање ПДВ урачунавају новчана средства која обвезник ПДВ, који врши промет услуга превоза путника у градском и приградском саобраћају, остварује од Града, на основу закљученог уговора, на име разлике између укупних трошкова за пружене услуге превоза путника у градском и приградском саобраћају у уговореном обиму и оствареног прихода по основу пружања тих услуга?..... 83
-

---

11. Како може да буде ослобођен ПДВ промет добара и услуга као донације, а који се врши у Републици Србији, и увоз добара у Републику Србију која се финансирају из средстава донације, односно као хуманитарна помоћ?	86
12. Да ли се јавно предузеће сматра лицем из члана 9. став 1. Закона о ПДВ?	87
13. Да ли се испорука билборда са уградњом на постојећој згради сматра прометом добара или услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?	92
14. а) Када се сматра извршеним промет добара и услуга из области грађевинарства у случају делимичних испорука за које се испостављају ситуације?	95
б) Да ли се сервис клима ормана у сервер сали ван периодичног превентивног одржавања сматра прометом добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?	95
в) Да ли се радови на санацији пута (коловоза, пешачких стаза и др.) испод којег се налази топловод сматрају прометом добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?	95

-
- г) Да ли се постављање саобраћајне електричне сигнализације, укључујући и привремену сигнализацију (вертикалну и хоризонталну) која се поставља у циљу информисања учесника у саобраћају о извођењу радова, сматра прометом добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?..... 95
- д) Порески третман промета услуга конзумације јела и пића у објекту како запосленима тако и другим физичким лицима, при чему у моменту промета није познато да ли је услуга конзумације јела и пића извршена запосленом или другом физичком лицу, који врши обвезник ПДВ. 95
15. Одређивање пореског дужника за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши јавном предузећу 104
16. Порески третман промета услуге давања у закуп спортске дворане коју обвезник ПДВ врши спортским клубовима и другим лицима 110
17. Порески третман промета услуга које се наплаћују путем улазница (појединачних или групних) за забавне паркове, који врши обвезник ПДВ 112
18. Ко је порески дужник у случају када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ врши испоруку мерно-регулационих станица (гасне станице које представљају делове гасовода, којима се регулише излазни притисак и мери количина, одн. проток гаса) тако што их причвршћује за бетонски плато испод којег је гасовод, док повезивање на гасовод мерно-регулационих станица врши треће лице? 113
-

-
19. Да ли се испорука опреме за грејање и климатизацију, монтажа и пуштање у рад сматрају прометом добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ? 118
20. Да ли обвезник ПДВ – купац има право на одбитак претходног пореза на основу рачуна издатог за промет добара у којем је наведена већа количина добара од количине која је стварно испоручена, односно на основу рачуна издатог за промет добара у којем је наведена мања количина добара од количине која је стварно испоручена? 123
21. Да ли обвезник ПДВ – производно-трговинско предузеће које набавља комби возило за превоз својих запослених до њива, воћњака и хладњача (где је радно место запослених) има право на одбитак претходног пореза? ... 127

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли у смислу одредбе члана 7. став 8. Закона о порезима на имовину подлеже опорезивању гасоводна дистрибутивна мрежа (мрежа намењена протоку гаса) која није смештена у кабловску канализацију или други подземни грађевински објекат (непокретност), већ је положена директно у земљу?..... 129
-

-
2. Да ли постоји обавеза закупаца државног пољопривредног земљишта да подносе пореске пријаве ППИ-2, односно ППИ-1, на основу коришћења тог земљишта, као основ за утврђивање пореза на имовину? 133
3. У коју групу непокретности се разврстава објекат односно посебна целина у оквиру објекта који има самосталну функцију тј. служи за обављање пословне делатности? 135
4. Да ли се плаћа порез на поклон „сувих оброка – ланч пакета“, које социјално-материјално корисници нису преузели као припадајући оброк, па их Секретаријат за социјалну заштиту Града Београда прослеђује – уступа без накнаде Установи Прихватилиште за одрасла и стара лица? 136
5. Да ли су налаз и мишљење вештака машинске струке за утврђивање вредности хаварисаног возила обавезујући за надлежни порески орган у сврху утврђивање основице пореза на пренос апсолутних права? 137
6. а) Како се утврђује корисна површина грађевинских објеката, као елемент за утврђивање основице пореза на имовину, када је реч о подземним објектима? 138
-

-
- б) Како се, за сврху утврђивања основице пореза на имовину, разврстава објекат који је јединствена целина мешовитог карактера? 138
- в) Да ли се применом члана 12. став 1. тачка 8) Закона о порезима на имовину може остварити право на пореско ослобођење за земљиште изнад подземних објеката? 138
- г) Услови за остваривање права на пореско ослобођење за површину земљишта под објектом у коме су смештени производни погони прерађивачке индустрије који се користе за обављање делатности 138
- д) Шта се сматра објектима у којима су смештени производни погони прерађивачке индустрије код утврђивања вредности непокретности као основице пореза на имовину? 138
- ђ) Да ли пореску основицу обвезника који води пословне књиге може да чини књиговодствена вредност из члана 7а став 7. Закона о порезима на имовину у случају када јединица локалне самоуправе донесе и објави акт о просечним ценама до 30. новембра текуће године на начин на који се објављују општи акти те јединице локалне самоуправе, а по протеку тог рока наведени акт објави и на својој интернет страни? 138
-

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Право на повраћај дела плаћених пореза и доприноса на зараду за новозапослено лице за период у којем постоји континуитет радног односа сагласно Закону о раду 151

ЦАРИНЕ

1. Примена члана 11. став 2. Додатка I Конвенције о заједничком транзитном поступку („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 13/2015) након приступања наведеној Конвенцији 157
  2. Отклањања препрека за даље унапређење услуга „Post Export“ – Извоз робе“ која се пружа малим и средњим предузећима у поступку увозног царинења пошиљака које се враћају из иностранства као неуручене (ретур пошиљака) и могућност исказивања преференцијалног порекла робе на фактури у поступку извоза 158
-

ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ

РАЧУНОВОДСТВО

1. Рачуноводствени третман и евидентирање уговореног повраћаја непродатих производа, односно на који начин Концерн за производњу и промет кондиторских производа, као продавац, треба у својим пословним књигама да евидентира уговорени повраћај сопствених производа на основу фактуре коју му је испоставио купац одређеног производа? 161
  2. На који начин фондација треба да води пословне књиге и које обавезе има у погледу састављања и достављања финансијских извештаја?
Да ли се пословне књиге у фондацији могу водити ручно или се морају водити компјутерски и које услове мора да испуњава лице које води пословне књиге? 164
-

РЕВИЗИЈА

1. Да ли постоји могућност да друштво за ревизију из Републике Србије обавља добровољну ревизију финансијских извештаја, у ситуацији када је један од сувласника резидентног правног лица чији се финансијски извештаји ревидирају, нерезидентно физичко лице које је истовремено сувласник нерезидентног правног лица за чије потребе повезано друштво тог друштва за ревизију обавља рачуноводствене и пореске услуге? 169

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у децембру 2015. године 173
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Порески третман лизинга моторног возила са становишта опорезивања порезом на пренос апсолутних права и порезом на додату вредност

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00212/2015-04 од 18.12.2015. год.)

1. Са становишта опорезивања порезом на пренос апсолутних права

Према одредби члана 23. став 1. тачка 4) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: ЗПИ), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на моторном возилу – осим на mopеду, мотокултиватору, трактору и радној машини, права својине на пловилу, односно права својине на ваздухоплову са сопственим погоном – осим државног.

Од опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузима се пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. Закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а тачка 1) ЗПИ).

Обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из члана 23. став 1. тач. 1), 2) и 4) ЗПИ (члан 25. став 1. ЗПИ).

Према одредби члана 27. став 4. ЗПИ, у случају из члана 23. став 1. тач. 4) и 5) и став 2. ЗПИ, пореску основицу чини тржишна вредност права која се преносе, односно дају у закуп, на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган.

Пореска обавеза настаје даном закључења уговора о преносу апсолутних права, односно о давању грађевинског земљишта у закуп из члана 23. став 2. ЗПИ (члан 29. став 1. ЗПИ).

Ако уговор о преносу апсолутног права, уговор о закупу, одлука суда, односно решење надлежног управног органа или други правни основ преноса права из чл. 23. и 24. ЗПИ, нису пријављени или су пријављени неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос (члан 29. став 7. ЗПИ).

Сагласно одредби члана 31. став 1. тачка 8) ЗПИ, порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос уз накнаду амбулантних возила, специјалних путничких возила за обуку кандидата за возаче са уграђеним дуплим ножним командама, као и путничких возила за такси и „rent a car“ који су посебно означени.

Сходно одредби члана 42. ЗПИ, лице на које је пренето апсолутно право јемчи супсидијарно за плаћање пореза на пренос апсолутних права, а лице на које је пренето апсолутно право, које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза.

Према одредби члана 2. Закона о финансијском лизингу („Сл. гласник РС“, бр. 55/03, 61/05, 31/11, 99/11–др. закон, 99/11–др. закон, у даљем тексту: ЗФЛ), посао

финансијског лизинга је посао финансијског посредовања који обавља давалац лизинга и који подразумева да давалац лизинга, задржавајући право својине над предметом лизинга, на примаоца лизинга преноси, на одређени временски период, овлашћење држања и коришћења предмета лизинга, са свим ризицима и свим користима повезаним са правом својине, а прималац му за то плаћа лизинг накнаду, уколико је испуњен најмање један од следећих услова:

1) предмет лизинга је одређен од стране примаоца лизинга;

2) право својине над предметом лизинга се преноси са даваоца на примаоца лизинга истеком рока на који је закључен уговор и по извршеној исплати укупно уговореног износа лизинг накнаде;

3) прималац лизинга има уговорено право опције откупа предмета лизинга по извршеној исплати укупно уговореног износа лизинг накнаде;

4) прималац лизинга има право да продужи рок трајања уговора о лизингу;

5) период на који се закључује уговор о лизингу одговара периоду у коме се амортизује целина или најбитнији део предмета лизинга.

Предмет финансијског лизинга је покретна непотрошна ствар (опрема, постројења, возила и сл.) и непокретна ствар која може бити предмет права својине у смислу закона који уређује својинскоправне односе (члан 4. ЗФЛ).

Одредбом члана 6. став 1. ЗФЛ прописано је да је уговор о лизингу – уговор закључен између даваоца лизинга и примаоца лизинга, којим се давалац лизинга обавезује да на примаоца лизинга пренесе овлашћење држања и коришћења предмета лизинга, на одређено време, у коме прималац лизинга ужива све користи и сноси све ризике у вези са

власништвом, а прималац лизинга се обавезује да му за то плаћа уговорену накнаду, у уговореним роковима.

Лизинг накнада је накнада коју прималац лизинга плаћа даваоцу лизинга за коришћење предмета лизинга (у даљем тексту: лизинг накнада) – члан 7. став 1. ЗФЛ.

Давалац лизинга може, уз накнаду, отуђивати предмете лизинга који су му враћени у државину, о престанку уговора о лизингу, односно уговора о закупу (члан 10. став 4. ЗФЛ).

Према одредби члана 11. ЗФЛ, прималац лизинга, у смислу тог закона, је правно или физичко лице на кога давалац лизинга преноси овлашћење – држања и коришћења предмета лизинга, на уговорено време и уз уговорену накнаду.

Одредбом члана 12. ЗФЛ уређено је да је испоручилац предмета лизинга (у даљем тексту: испоручилац), у смислу тог закона, правно или физичко лице које на даваоца лизинга преноси право својине на предмету лизинга, ради његове предаје примаоцу лизинга на држање и коришћење, на уговорено време и уз уговорену накнаду.

Давалац лизинга може пренети право својине на предмету лизинга на треће лице – даваоца лизинга у смислу Закона (члан 22. став 1. ЗФЛ).

Према одредбама члана 33. став 1. ЗФЛ, прималац лизинга је дужан да, по престанку уговора, неоштећен предмет лизинга заједно са припацима врати даваоцу лизинга или лицу које је давалац лизинга одредио, осим ако уговором није предвиђено право примаоца лизинга да откупи предмет лизинга или да продужи уговор о лизингу.

Одредбама члана 42. ЗФЛ уређено је да предмет лизинга не прелази у својину примаоца лизинга протеком рока на који је уговор о лизингу закључен. Уговором о лизингу може се предвидети право примаоца лизинга да, по протеклу рока на који је уговор закључен, откупи предмет

лизинга по цени која је уговором одређена или да продужи уговор о лизингу (право опције). Прималац лизинга је дужан да даваоца лизинга обавести о својој одлуци да откупи предмет лизинга или да продужи уговор о лизингу, најкасније месец дана пре истека рока на који је уговор закључен.

Према одредби члана 540. став 1. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89–УС и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99–др. пропис, 23/99–исправка, 35/99–др. пропис и 44/99–др. пропис), који је садржан у оквиру Одељка 7. – Случајеви продаје са нарочитим погодбама, прописано је да продавац одређене покретне ствари може посебном одредбом уговора задржати право својине и после предаје ствари купцу, све док купац не исплати цену у потпуности.

Према томе, пренос уз накнаду права својине на моторном возилу (осим на мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини) по основу правног посла закљученог између преносиоца и стицаоца права својине предмет је опорезивања порезом на пренос апсолутних права кад се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим је уређен порез на додату вредност. С тим у вези:

• Пренос права својине на предмету лизинга – моторном возилу са испоручиоца лизинга на даваоца лизинга

Пренос уз накнаду права својине на предмету лизинга – мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

Пренос права својине на осталим моторним возилима који уз накнаду, по основу уговора о испоруци, врши испоручилац предмета лизинга даваоцу лизинга, на који се плаћа ПДВ (у складу са прописима којима се уређује ПДВ)

изузет је од опорезивања порезом на пренос апсолутних права. Ако се на тај пренос не плаћа ПДВ (у складу са прописима којима се уређује ПДВ), тај пренос је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права на пренос уз накнаду моторних возила (који је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права) по основу уговора о испоруци је испоручилац предмета лизинга.

Давалац лизинга је, у складу са чланом 42. ЗПИ, јемац за измирење пореске обавезе на пренос апсолутних права, и то:

– солидарни – ако се уговором о испоруци обавезао да плати порез на пренос апсолутних права,

– супсидијарни – ако се уговором о испоруци није обавезао да плати порез на пренос апсолутних права.

Испоручилац предмета финансијског лизинга као обвезник пореза на пренос апсолутних права дужан је да поднесе пореску пријаву на обрасцу ППИ-4, са тачним подацима, у року од 30 дана од дана настанка пореске обавезе у смислу члана 29. ст. 1. до 6. ЗПИ.

Пореска обавеза на пренос апсолутних права, сагласно одредбама члана 29. ст. 1. и 7. ЗПИ, настаје даном закључења уговора о испоруци. Ако уговор о испоруци није пријављен или је пријављен неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос.

Порез на пренос апсолутних права се плаћа по решењу пореског органа, а утврђује се по стопи од 2,5% на пореску основицу коју чини тржишна вредност права својине моторног возила које се преноси, коју утврђује надлежни порески орган на дан настанка пореске обавезе.

• Пренос овлашћења држања и коришћења моторног возила са даваоца лизинга на примаоца лизинга

Пренос овлашћења држања и коришћења моторног возила, као предмета финансијског лизинга, са даваоца на примаоца лизинга (правно или физичко лице), на уговорено време и уз уговорену накнаду, при чему давалац лизинга задржава право својине на предмету лизинга није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

• Пренос права својине на моторном возилу као предмету лизинга, са даваоца лизинга на треће лице – привредно друштво као „новог“ даваоца лизинга, у току трајања уговора о лизингу

Ако пре истека рока на који је уговор о финансијском лизингу закључен, давалац лизинга по основу правног посла пренесе право својине на моторном возилу које је предмет лизинга, уз накнаду, на треће лице – „новог“ даваоца лизинга, који ступа на место „претходног“ даваоца лизинга у смислу члана 22. ЗФЛ, тај пренос је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права ако су испуњени сви следећи услови:

– да предмет преноса није право својине на мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини,

– да се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим је уређен порез на додату вредност.

У том случају је обвезник пореза на пренос апсолутних права (уз претпоставку да је тај пренос предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права) „претходни“ давалац лизинга као преносилац права. Стицалац права који ступа у права и обавезе „претходног“ даваоца лизинга – као „нови“ давалац лизинга, јемац је за измирење пореске обавезе на пренос апсолутних права по основу правног посла којим је стекао право својине на конкретном моторном возилу

(солидарни – ако се правним послом обавезао да измири обавезу по основу пореза на пренос апсолутних права, односно супсидијарни – ако правним послом ту обавезу није преузео).

Пореска обавеза на пренос апсолутних права настаје даном закључења уговора по основу кога се врши пренос уз накнаду права својине на моторном возилу са „претходног“ на „новог“ даваоца лизинга. Ако тај уговор није пријављен или је пријављен неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос.

Основица пореза на пренос права својине на моторном возилу јесте тржишна вредност права које се преноси на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган.

• Враћање предмета лизинга – моторног возила од стране примаоца лизинга даваоцу лизинга

Враћање (државине и коришћења) моторног возила као предмета лизинга од стране примаоца лизинга даваоцу лизинга, због раскида уговора о финансијском лизингу у току периода на који је тај уговор закључен, или по престанку уговора о лизингу (у случају кад прималац лизинга није откупио предмет лизинга) није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

• Откуп предмета лизинга од стране примаоца лизинга

Кад прималац лизинга, по протеку рока на који је уговор о лизингу закључен и по извршеној исплати укупно уговореног износа лизинг накнаде, користећи се правом опције, од даваоца лизинга откупи моторно возило које је предмет лизинга, пренос права својине на том моторном возилу са даваоца лизинга на примаоца лизинга предмет је

опорезивања порезом на пренос апсолутних права, ако су испуњени сви следећи услови:

- да предмет преноса није право својине на мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини,
- да се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим је уређен порез на додату вредност.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права јесте преносилац права својине на моторном возилу које је било предмет лизинга.

Основица пореза на пренос апсолутних права јесте тржишна вредност моторног возила на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган. Према томе, основицу не чини износ последње рате лизинг накнаде.

Пореска обавеза настаје даном закључења уговора или другог основа којим се преноси право својине на моторном возилу са даваоца лизинга на корисника (након што се корисник лизинга користећи се правом опције за такво стицање определи).

• Продаја са задржавањем права својине на моторном возилу

Са пореског становишта, правна природа уговора не опредељује се према називу који су уговорне стране дале правном послу, већ према правима и обавезама које за уговорне стране из тог правног посла произлазе. С тим у вези, кад се између двеју уговорних страна закључи уговор који је назван уговором о финансијском лизингу, при чему једна уговорна страна која се бави пословима финансијског лизинга (у даљем тексту: преносилац права својине) другој уговорној страни (у даљем тексту: стицалац) даје у државину и на коришћење моторно возило уз накнаду, која се плаћа у оброцима чији су износи и број уређени уговором, при чему преносилац права својине задржава право својине на

предметном возилу и после предаје тог возила другој уговорној страни све док она не исплати уговорену накнаду – цену у потпуности, након чега се право својине преноси са преносиоца права својине на стицалоца (тј. стицалац по основу закљученог уговора нема право опције да ли ће откупити предметно возило, већ право својине на предметном возилу стиче исплатом уговорене цене), а под претпоставком да се на тај пренос не плаћа порез на додатну вредност – основица пореза на пренос апсолутних права је тржишна вредност моторног возила на коме се право својине преноси на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган.

У том случају, пореска обавеза на пренос апсолутних права настаје закључењем уговора (а не исплатом последње рате). Ако тај уговор није пријављен или није пријављен благовремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос.

2. Са стицалоцима опорезивања порезом на додатну вредност

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додатну вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: ЗПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. ЗПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 4. став 3. тачка 2) ЗПДВ, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара на основу уговора о продаји са одложеним плаћањем којим је уговорено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу, закљученог на одређени период, за покретне или непокретне ствари, када ниједна од уговорних страна не може раскинути уговор ако се стране придржавају уговорних обавеза (члан 4. став 3. тачка 2а) ЗПДВ).

Према одредби члана 36. став 1. ЗПДВ, обвезници који се баве прометом половних добара, укључујући половна моторна возила, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета, утврђују основицу као разлику између продајне и набавне цене добра (у даљем тексту: опорезивање разлике), уз одбитак ПДВ који је садржан у тој разлици.

Основица из става 1. овог члана примењује се ако код набавке добара њихов испоручилац није дуговао ПДВ или је користио опорезивање разлике из става 1. овог члана (став 2. члана 36. ЗПДВ).

У случајевима из члана 4. став 4. овог закона, као продајна цена за израчунавање разлике сматра се вредност из члана 18. овог закона (члан 36. став 3. ЗПДВ).

Код промета добара из става 1. овог члана, обвезник не може исказивати ПДВ у рачунима или другим документима и нема право на одбитак претходног пореза (став 4. члана 36. ЗПДВ).

Обвезник нема право на одбитак претходног пореза за добра и услуге који су у непосредној вези са добрима из става 1. овог члана (став 5. члана 36. ЗПДВ).

Према ставу 7. истог члана ЗПДВ, ако би износ ПДВ обрачунат у складу са одредбама ст. 1–3. овог члана за промет

добара чији је пренос права својине предмет опорезивања у складу са законом којим се уређују порези на имовину, био мањи од износа пореза који би за тај промет био обрачунат у складу са тим законом, на тај промет не плаћа се ПДВ.

У складу са наведеним законским одредбама, у случају када је за промет половног моторног возила обвезник ПДВ – давалац лизинга обрачунао ПДВ у складу са чланом 36. ст. 1–3. ЗПДВ, после чега дође до враћања предмета лизинга (независно од тога да ли је предмет лизинга враћен због раскида или истека уговора на основу којег је дошло до промета предмета лизинга), обвезник ПДВ – давалац лизинга не врши измену основице, с обзиром на то да је реч о посебном поступку опорезивања. Приликом поновног промета истог добра обвезник ПДВ – давалац лизинга примењује члан 36. ЗПДВ.

Обвезник ПДВ који врши промет добара у складу са чланом 36. ст. 1–3 Закона нема право да, по основу набавке добара и услуга који су у непосредној вези са тим добрима, ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, односно плаћен при увозу одбије као претходни порез. За опорезиви промет, а којим се сматра и промет извршен у складу са чланом 36. ст.1–3. Закона, обвезник има право да, по основу набавке добара и услуга који нису у непосредној вези са добрима чији се промет опорезује у складу са наведеним законским одредбама (нпр. трошкови закупа пословног простора, трошкови електричне енергије, канцеларијски материјал и др.), ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, односно плаћен при увозу одбије као претходни порез. Међутим кад је реч о промету добара на која се не плаћа ПДВ у складу са чланом 36. став 7. Закона, обвезник ПДВ који врши предметни промет нема право на одбитак претходног пореза по том основу (нпр.

добра и услуге који су у непосредној вези са тим добрима, трошкови закупа пословног простора, трошкови електричне енергије, канцеларијски материјал и др.).

Поред тога, Министарство финансија напомиње да у случају промета добара наведеног у члану 36. Закона (независно од тога да ли је реч о промету који се опорезује ПДВ у складу са ст. 1–3. овог члана или о промету на који се не плаћа ПДВ у складу са ставом 7. овог члана), накнадно потраживање одређених трошкова или додатних задужења (нпр. трошкови осигурања, паркинг казни, промене података у одговарајућем регистру, износа камате у случају уговора са варијабилном каматном стопом, опомене и др.) не доводе до промене продајне цене добра нити до обавезе обрачунавања ПДВ.

2. Порески третман лизинга моторног возила

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00214/2015-04 од 18.12.2015. год.)

1. Са стјановишија ойорезивања йорезом на йренос айсолуйних йрава

Према одредби члана 23. став 1. тачка 4) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: ЗПИ), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на моторном возилу – осим на мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини, права својине на пловилу, односно права својине на ваздухоплову са сопственим погоном – осим државног.

Од опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузима се пренос, односно стицање апсолутног права из чл. 23. и 24. Закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а тачка 1) ЗПИ).

Обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из члана 23. став 1. тач. 1), 2) и 4) ЗПИ (члан 25. став 1. ЗПИ).

Према одредби члана 27. став 4. ЗПИ, у случају из члана 23. став 1. тач. 4) и 5) и став 2. ЗПИ, пореску основицу чини тржишна вредност права која се преносе, односно дају у закуп, на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган.

Пореска обавеза настаје даном закључења уговора о преносу апсолутних права, односно о давању грађевинског земљишта у закуп из члана 23. став 2. ЗПИ (члан 29. став 1. ЗПИ).

Ако уговор о преносу апсолутног права, уговор о закупу, одлука суда, односно решење надлежног управног органа или други правни основ преноса права из чл. 23. и 24. ЗПИ, нису пријављени или су пријављени неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос (члан 29. став 7. ЗПИ).

Сагласно одредби члана 31. став 1. тачка 8) ЗПИ, порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос уз накнаду амбулантних возила, специјалних путничких возила за обуку кандидата за возаче са уграђеним дуплим ножним командама, као и путничких возила за такси и „rent a car“ који су посебно означени.

Сходно одредби члана 42. ЗПИ, лице на које је пренето апсолутно право јемчи супсидијарно за плаћање пореза на пренос апсолутних права, а лице на које је пренето апсолутно право, које се уговором обавезало да плати порез

на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза.

Према одредби члана 2. Закона о финансијском лизингу („Сл. гласник РС“, бр. 55/03, 61/05, 31/11, 99/11–др. закон, 99/11–др. закон, у даљем тексту: ЗФЛ), посао финансијског лизинга је посао финансијског посредовања који обавља давалац лизинга и који подразумева да давалац лизинга, задржавајући право својине над предметом лизинга, на примаоца лизинга преноси, на одређени временски период, овлашћење држања и коришћења предмета лизинга, са свим ризицима и свим користима повезаним са правом својине, а прималац му за то плаћа лизинг накнаду, уколико је испуњен најмање један од следећих услова:

1) предмет лизинга је одређен од стране примаоца лизинга;

2) право својине над предметом лизинга се преноси са даваоца на примаоца лизинга истеком рока на који је закључен уговор и по извршеној исплати укупно уговореног износа лизинг накнаде;

3) прималац лизинга има уговорено право опције откупа предмета лизинга по извршеној исплати укупно уговореног износа лизинг накнаде;

4) прималац лизинга има право да продужи рок трајања уговора о лизингу;

5) период на који се закључује уговор о лизингу одговара периоду у коме се амортизује целина или најбитнији део предмета лизинга.

Предмет финансијског лизинга је покретна непотрошна ствар (опрема, постројења, возила и сл.) и непокретна ствар која може бити предмет права својине у смислу закона који уређује својинскоправне односе (члан 4. ЗФЛ).

Одредбом члана 6. став 1. ЗФЛ прописано је да је уговор о лизингу – уговор закључен између даваоца лизинга и примаоца лизинга, којим се давалац лизинга обавезује да на

примаоца лизинга пренесе овлашћење држања и коришћења предмета лизинга, на одређено време, у коме прималац лизинга ужива све користи и сноси све ризике у вези са власништвом, а прималац лизинга се обавезује да му за то плаћа уговорену накнаду, у уговореним роковима.

Лизинг накнада је накнада коју прималац лизинга плаћа даваоцу лизинга за коришћење предмета лизинга (у даљем тексту: лизинг накнада) – члан 7. став 1. ЗФЛ.

Давалац лизинга може, уз накнаду, отуђивати предмете лизинга који су му враћени у државину, о престанку уговора о лизингу, односно уговора о закупу (члан 10. став 4. ЗФЛ).

Према одредби члана 11. ЗФЛ, прималац лизинга, у смислу тог закона, је правно или физичко лице на кога давалац лизинга преноси овлашћење – држања и коришћења предмета лизинга, на уговорено време и уз уговорену накнаду.

Одредбом члана 12. ЗФЛ уређено је да је испоручилац предмета лизинга (у даљем тексту: испоручилац), у смислу тог закона, правно или физичко лице које на даваоца лизинга преноси право својине на предмету лизинга, ради његове предаје примаоцу лизинга на држање и коришћење, на уговорено време и уз уговорену накнаду.

Давалац лизинга може пренети право својине на предмету лизинга на треће лице – даваоца лизинга у смислу Закона (члан 22. став 1. ЗФЛ).

Према одредбама члана 33. став 1. ЗФЛ, прималац лизинга је дужан да, по престанку уговора, неопштећен предмет лизинга заједно са припацама врати даваоцу лизинга или лицу које је давалац лизинга одредио, осим ако уговором није предвиђено право примаоца лизинга да откупи предмет лизинга или да продужи уговор о лизингу.

Одредбама члана 42. ЗФЛ уређено је да предмет лизинга не прелази у својину примаоца лизинга протеком рока на који је уговор о лизингу закључен. Уговором о лизингу може се предвидети право примаоца лизинга да, по протеклу рока на који је уговор закључен, откупи предмет лизинга по цени која је уговором одређена или да продужи уговор о лизингу (право опције). Прималац лизинга је дужан да даваоца лизинга обавести о својој одлуци да откупи предмет лизинга или да продужи уговор о лизингу, најкасније месец дана пре истека рока на који је уговор закључен.

Према одредби члана 540. став 1. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89–УС и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99–др. пропис, 23/99–исправка, 35/99–др. пропис и 44/99–др. пропис), који је садржан у оквиру Одељка 7. – Случајеви продаје са нарочитим погодбама, прописано је да продавац одређене покретне ствари може посебном одредбом уговора задржати право својине и после предаје ствари купцу, све док купац не исплати цену у потпуности.

Према томе, пренос уз накнаду права својине на моторном возилу (осим на мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини) по основу правног посла закљученог између преносиоца и стицаоца права својине предмет је опорезивања порезом на пренос апсолутних права кад се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим је уређен порез на додату вредност.

С тим у вези:

• Пренос права својине на предмету лизинга – моторном возилу са испоручиоца лизинга на даваоца лизинга

Пренос уз накнаду права својине на предмету лизинга – мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

Пренос права својине на осталим моторним возилима који уз накнаду, по основу уговора о испоруци, врши испоручилац предмета лизинга даваоцу лизинга, на који се плаћа ПДВ (у складу са прописима којима се уређује ПДВ) изузет је од опорезивања порезом на пренос апсолутних права. Ако се на тај пренос не плаћа ПДВ (у складу са прописима којима се уређује ПДВ), тај пренос је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права на пренос уз накнаду моторних возила (који је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права) по основу уговора о испоруци је испоручилац предмета лизинга.

Давалац лизинга је, у складу са чланом 42. ЗПИ, јемац за измирење пореске обавезе на пренос апсолутних права, и то:

– солидарни – ако се уговором о испоруци обавезао да плати порез на пренос апсолутних права,

– супсидијарни – ако се уговором о испоруци није обавезао да плати порез на пренос апсолутних права.

Испоручилац предмета финансијског лизинга као обвезник пореза на пренос апсолутних права дужан је да поднесе пореску пријаву на обрасцу ППИ-4, са тачним подацима, у року од 30 дана од дана настанка пореске обавезе у смислу члана 29. ст. 1. до 6. ЗПИ.

Пореска обавеза на пренос апсолутних права, сагласно одредбама члана 29. ст. 1. и 7. ЗПИ, настаје даном закључења уговора о испоруци. Ако уговор о испоруци није пријављен или је пријављен неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос.

Порез на пренос апсолутних права се плаћа по решењу пореског органа, а утврђује се по стопи од 2,5% на пореску основу коју чини тржишна вредност права својине

моторног возила које се преноси, коју утврђује надлежни порески орган на дан настанка пореске обавезе.

• Пренос овлашћења држања и коришћења моторног возила са даваоца лизинга на примаоца лизинга

Пренос овлашћења држања и коришћења моторног возила, као предмета финансијског лизинга, са даваоца на примаоца лизинга (правно или физичко лице), на уговорено време и уз уговорену накнаду, при чему давалац лизинга задржава право својине на предмету лизинга није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

• Пренос права својине на моторном возилу као предмету лизинга, са даваоца лизинга на треће лице – привредно друштво као „новог“ даваоца лизинга, у току трајања уговора о лизингу

Ако пре истека рока на који је уговор о финансијском лизингу закључен, давалац лизинга по основу правног посла пренесе право својине на моторном возилу које је предмет лизинга, уз накнаду, на треће лице – „новог“ даваоца лизинга, који ступа на место „претходног“ даваоца лизинга у смислу члана 22. ЗФЛ, тај пренос је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права ако су испуњени сви следећи услови:

- да предмет преноса није право својине на мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини,
- да се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим је уређен порез на додату вредност.

У том случају је обвезник пореза на пренос апсолутних права (уз претпоставку да је тај пренос предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права) „претходни“ давалац лизинга као преносилац права. Стицалац права који ступа у права и обавезе „претходног“ даваоца лизинга – као „нови“

давалац лизинга, јемац је за измирење пореске обавезе на пренос апсолутних права по основу правног посла којим је стекао право својине на конкретном моторном возилу (солидарни – ако се правним послом обавезао да измири обавезу по основу пореза на пренос апсолутних права, односно супсидијарни – ако правним послом ту обавезу није преузео).

Пореска обавеза на пренос апсолутних права настаје даном закључења уговора по основу кога се врши пренос уз накнаду права својине на моторном возилу са „претходног“ на „новог“ даваоца лизинга. Ако тај уговор није пријављен или је пријављен неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос.

Основица пореза на пренос права својине на моторном возилу јесте тржишна вредност права које се преноси на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган.

• Враћање предмета лизинга – моторног возила од стране примаоца лизинга даваоцу лизинга

Враћање (државине и коришћења) моторног возила као предмета лизинга од стране примаоца лизинга даваоцу лизинга, због раскида уговора о финансијском лизингу у току периода на који је тај уговор закључен, или по престанку уговора о лизингу (у случају кад прималац лизинга није откупио предмет лизинга) није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

• Откуп предмета лизинга од стране примаоца лизинга

Кад прималац лизинга, по протеку рока на који је уговор о лизингу закључен и по извршеној исплати укупно уговореног износа лизинг накнаде, користећи се правом

опције, од даваоца лизинга откупи моторно возило које је предмет лизинга, пренос права својине на том моторном возилу са даваоца лизинга на примаоца лизинга предмет је опорезивања порезом на пренос апсолутних права, ако су испуњени сви следећи услови:

– да предмет преноса није право својине на мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини,

– да се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност у складу са законом којим је уређен порез на додату вредност.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права јесте преносилац права својине на моторном возилу које је било предмет лизинга.

Основица пореза на пренос апсолутних права јесте тржишна вредност моторног возила на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган. Према томе, основицу не чини износ последње рате лизинг накнаде.

Пореска обавеза настаје даном закључења уговора или другог основа којим се преноси право својине на моторном возилу са даваоца лизинга на корисника (након што се корисник лизинга користећи се правом опције за такво стицање определи).

• Продаја са задржавањем права својине на моторном возилу

Са пореског становишта, правна природа уговора не опредељује се према називу који су уговорне стране дале правном послу, већ према правима и обавезама које за уговорне стране из тог правног посла произлазе. С тим у вези, кад се између двеју уговорних страна закључи уговор који је назван уговором о финансијском лизингу, при чему једна уговорна страна која се бави пословима финансијског лизинга (у даљем тексту: преносилац права својине) другој уговорној страни (у даљем тексту: стицалац) даје у државину

и на коришћење моторно возило уз накнаду, која се плаћа у оброцима чији су износи и број уређени уговором, при чему преносилац права својине задржава право својине на предметном возилу и после предаје тог возила другој уговорној страни све док она не исплати уговорену накнаду – цену у потпуности, након чега се право својине преноси са преносиоца права својине на стицаоца (тј. стицалац по основу закљученог уговора нема право опције да ли ће откупити предметно возило, већ право својине на предметном возилу стиче исплатом уговорене цене), а под претпоставком да се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност – основица пореза на пренос апсолутних права је тржишна вредност моторног возила на коме се право својине преноси на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган.

У том случају, пореска обавеза на пренос апсолутних права настаје закључењем уговора (а не исплатом последње рате). Ако тај уговор није пријављен или није пријављен благовремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос.

2. Са стицаним права опорезивања порезом на додатну вредност

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додатну вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: ЗПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. ЗПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим

добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 4. став 3. тачка 2) ЗПДВ, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара на основу уговора о продаји са одложеним плаћањем којим је уговорено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу, закљученог на одређени период, за покретне или непокретне ствари, када ниједна од уговорних страна не може раскинути уговор ако се стране придржавају уговорних обавеза (члан 4. став 3. тачка 2а) ЗПДВ).

Према одредби члана 36. став 1. ЗПДВ, обвезници који се баве прометом половних добара, укључујући половна моторна возила, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета, утврђују основицу као разлику између продајне и набавне цене добра (у даљем тексту: опорезивање разлике), у одбитак ПДВ који је садржан у тој разлици.

Основица из става 1. овог члана примењује се ако код набавке добара њихов испоручилац није дуговао ПДВ или је користио опорезивање разлике из става 1. овог члана (став 2. члана 36. ЗПДВ).

У случајевима из члана 4. став 4. овог закона, као продајна цена за израчунавање разлике сматра се вредност из члана 18. овог закона (члан 36. став 3. ЗПДВ).

Код промета добара из става 1. овог члана, обвезник не може исказивати ПДВ у рачунима или другим документима и нема право на одбитак претходног пореза (став 4. члана 36. ЗПДВ).

Обвезник нема право на одбитак претходног пореза за добра и услуге који су у непосредној вези са добрима из става 1. овог члана (став 5. члана 36. ЗПДВ).

Према ставу 7. истог члана ЗПДВ, ако би износ ПДВ обрачунат у складу са одредбама ст. 1–3. овог члана за промет добара чији је пренос права својине предмет опорезивања у складу са законом којим се уређују порези на имовину, био мањи од износа пореза који би за тај промет био обрачунат у складу са тим законом, на тај промет не плаћа се ПДВ.

У складу са наведеним законским одредбама, у случају када је за промет половног моторног возила обвезник ПДВ – давалац лизинга обрачунао ПДВ у складу са чланом 36. ст. 1–3. ЗПДВ, после чега дође до враћања предмета лизинга (независно од тога да ли је предмет лизинга враћен због раскида или истека уговора на основу којег је дошло до промета предмета лизинга), обвезник ПДВ – давалац лизинга не врши измену основице, с обзиром на то да је реч о посебном поступку опорезивања. Приликом поновног промета истог добра обвезник ПДВ – давалац лизинга примењује члан 36. ЗПДВ.

3. Давање одговора по питању „да ли будући корисници финансијског лизинга који пре истека уговора одустану и врате аутомобил могу због тога имати неке додатне пенале на име накнаде штете лизинг кућама, какве до сада нису морали да плаћају“ није у надлежности Министарства финансија – Сектора за фискални систем.

4. Нема законског основа да се на пренос права на половним моторним возилима по основу уговора о финансијском лизингу не примењују одредбе члана 36. ЗПДВ.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства у случају када обвезник ПДВ врши промет добара и услуга органу општине?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-228/2015-04 од 21.12.2015. год.)

Почев од 15. октобра 2015. године, за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има прималац предметног добра, односно услуге, као порески дужник, у случају промета између:

- два обвезника ПДВ;
- обвезника ПДВ који врши предметни промет и лица из члана 9. став 1. Закона (независно од тога да ли је лице из

члана 9. став 1. Закона обвезник ПДВ или није обвезник ПДВ).

Добра и услуге из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона утврђена су Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник).

Лицима из члана 9. став 1. Закона сматрају се Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Према томе, у случају када обвезник ПДВ врши промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона органу општине (као лицу из члана 9. став 1. Закона), порески дужник за тај промет јесте орган општине. Међутим, ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Министарство финансија напомиње да се изградња, односно асфалтирање локалног пута (од материјала испоручиоца), сматра прометом добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, с

обзиром на то да је реч о активности из групе 42.11 – Изградња путева и аутопутева Класификације делатности, а која је наведена у члану 2. став 1. тачка 2) Правилника.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Одредбом члана 9. став 1. Закона прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе, нису обвезници у смислу

овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;

- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка б) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр.

83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

2. а) Шта се сматра, односно шта се не сматра, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, у вези са активностима из група 43.32 и 43.33 Класификације делатности?

б) Какав рачун издаје обвезник ПДВ који врши промет добара или услуга из области грађевинарства у случају када, примера ради, врши испоруку дрвених елемената за степеништа са уградњом?

в) Какав рачун издаје обвезник ПДВ када врши промет добара и услуга другом обвезнику ПДВ, при чему је за промет појединих добара и услуга порески дужник испоручилац тих добара и услуга, а за промет других добара и услуга порески дужник прималац тих добара и услуга?

г) Ко је порески дужник за промет добара или услуга из области грађевинарства ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-522/2015-04 од 21.12.2015. год.)

а) За промет добара и услуга из областа грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност

(„Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

Сагласно наведеном, а примера ради:

1) добрима из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се:

– испорука врата, прозора, оквира за врата, оквира за прозоре, опшивки за врата, опшивки за прозоре, прагова и подпрозорских даски, са уградњом, као активности из групе 43.32 – Уградња столарије Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 15) Правилника;

– испорука дрвета за облагање зидова са облагањем зидова, као активности из групе 43.33 – Постављање подних и зидних облога Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 16) Правилника;

– испорука дрвених опшивки за зидове и испорука дрвених елемената намењених декорацији зидова и плафона (нпр. греда), са уградњом – постављањем, као активности из групе 43.33 – Постављање подних и зидних облога Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 16) Правилника, односно активности из групе 43.32 – Уградња столарије Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 15) Правилника;

– испорука кухињских елемената (горњих и доњих делова кухиње), са уградњом, која у овом случају подразумева довођење у функционално стање кухињских елемената, као активности из групе 43.32 – Уградња столарије Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 15) Правилника;

– испорука дрвених елемената за степеништа, са уградњом, као активности из групе 43.32 – Уградња столарије Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 15) Правилника;

– испорука намештаја који се уграђује, и то: библиотека, гардеробера и других ормара, радијатор маске, полица за књиге, пултова и др, са уградњом, која у овом случају подразумева причвршћивање, односно фиксирање предметних добара за зид, под и/или плафон што доводи до онемогућавања њиховог премештања са места на место без додатних активности, као 43.32 – Уградња столарије Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 15) Правилника;

У наведеним случајевима, уградња, односно облагање сматра се споредном услугом која се врши уз промет добара.

2) услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се:

– уградња врата, прозора, оквира за врата, оквира за прозоре, опшивки за врата, опшивки за прозоре, прагова и подпрозорских даски, као активности из групе 43.32 – Уградња столарије Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 15) Правилника;

– облагање (покривање) зидова дрветом, као активност из групе 43.33 – Постављање подних и зидних

облога Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 16) Правилника;

– уградња – постављање дрвених опшивки за зидове и дрвених елемената намењених декорацији зидова и плафона (нпр. греда), као активности из групе 43.33 – Постављање подних и зидних облога Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 16) Правилника, односно активности из групе 43.32 – Уградња столарије Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 15) Правилника;

– уградња кухињских елемената (горњих и доњих делова кухиње) која у овом случају подразумева довођење у функционално стање кухињских елемената, као активност из групе 43.32 – Уградња столарије Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 15) Правилника;

– уградња дрвених елемената за степеништа, као активност из групе 43.32 – Уградња столарије Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 15) Правилника;

– уградња намештаја, и то: библиотека, гардеробера и других ормара, радијатор маске, полица за књиге, пултова и др, која у овом случају подразумева причвршћивање, односно фиксирање предметних добара за зид, под и/или плафон што доводи до онемогућавања њиховог премештања са места на место без додатних активности, као активност из групе 43.32 – Уградња столарије Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 15) Правилника;

3) добрима из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, не сматрају се:

– испорука врата, прозора, оквира за врата, оквира за прозоре, опшивки за врата, опшивки за прозоре, прагова и подпрозорских даски, без уградње;

- испорука дрвета за облагање зидова, без облагања зидова;
- испорука кухињских елемената (горњих и доњих делова кухиње), без уградње;
- испорука дрвених елемената за степеништа, без уградње;
- испорука дрвених опшивки за зидове и испорука дрвених елемената намењених декорацији зидова и плафона (нпр. греда), без уградње – постављања;
- испорука намештаја који се уграђује, и то: библиотека, гардеробера и других ормара, радијатор маске, полица за књиге, пултова и др, без уградње;
- испорука намештаја који се не уграђује, и то: библиотека, гардеробера и других ормара, радијатор маске, полица за књиге, пултова, кревета, столова, столица, фотеља, двоседа, троседа, витрина, комода и др.

Министарство финансија напомиње да ако се уз промет наведених добара врши и услуга монтаже, која подразумева спајање одређених делова конкретног комада намештаја, примера ради плоче трпезаријског стола и ногара, услуга монтаже сматра се споредном услугом, што значи да је извршен само промет добра – трпезаријског стола.

б) Када обвезник ПДВ врши промет добара или услуга из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, примера ради испоруку дрвених елемената за степеништа са уградњом, обвезник ПДВ – испоручилац нема право да у рачуну за извршени промет искаже вредност материјала – дрвених елемената за степеништа са обрачунатим ПДВ, а вредност уградње тог материјала без обрачунатог ПДВ, нити да изда два одвојена рачуна у смислу да ће у једном рачуну исказати вредност материјала са

обрачунатим ПДВ, а у другом вредност уградње материјала без обрачунатог ПДВ, с обзиром на то да у овом случају обвезник ПДВ врши само промет добра за који је порески дужник прималац – обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. Закона.

в) Када обвезник ПДВ врши промет добара и услуга другом обвезнику ПДВ, при чему је за промет појединих добара и услуга порески дужник испоручилац тих добара и услуга, а за промет других добара и услуга порески дужник прималац тих добара и услуга, обвезник ПДВ који врши предметни промет издаје рачун у којем посебно исказује податке о промету за који је тај обвезник ПДВ порески дужник, а посебно о промету за који је порески дужник обвезник ПДВ – прималац добара и услуга. Рачун обвезника ПДВ треба, између осталог, да садржи и податак о врсти добра, односно услуге чији се промет врши.

г) Министарство финансија напомиње да ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које

порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара (став 6. истог члана Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња ценовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана,

независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка б) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон 142/14).

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга,

Рачун, у складу са ставом 4. истог члана Закона, нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину аванских плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Сагласно члану 45. Закона, министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Одредбом члана 6. став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12 и 86/15) прописано је да обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је порески дужник у складу са Законом, издаје рачун у којем не исказује податке:

- 1) из члана 42. став 4. тач. 9) и 10) Закона – ако за тај промет не примењује систем наплате;
- 2) из члана 42. став 4. тачка 9) Закона – ако за тај промет примењује систем наплате.

Према одредби става 2. истог члана Правилника, обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је, у складу са одредбом члана 10. став 2. Закона,

порески дужник прималац добара и услуга, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6)–8) и 10) Закона, већ исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

3. Да ли купац првог стана има право на рефундацију ПДВ за супругу и дете уколико на дан овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан купац има пребивалиште на територији Републике Србије, док његова супруга и дете немају исто пребивалиште?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-240/2015-04 од 21.12.2015. год.)

Физичко лице – пунолетни држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије, који купује први стан, има право на рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана за себе и чланове свог породичног домаћинства, ако су испуњени сви услови за остваривање предметног права. С тим у вези, један од услова да купац првог стана оствари право на рефундацију ПДВ за чланове своје породице јесте да су чланови његове породице истовремено и чланови његовог породичног домаћинства, при чему је породично домаћинство купца првог стана дефинисано као заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана.

Сагласно наведеном, ако у конкретном случају, на дан овере уговора о купопродаји на основу којег купац првог стана стиче стан, купац првог стана има пребивалиште на територији Републике Србије, при чему његова супруга и дете немају исто пребивалиште као купац првог стана, у том случају за супругу и дете купац првог стана нема право на рефундацију ПДВ.

***

Одредбом члана 56а став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Сагласно одредби става 2. истог члана Закона, купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ из става 1. овог члана, под следећим условима:

1) да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике;

2) да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу уплатом на текући рачун продавца.

Изузетно од става 2. тачка 2) овог члана, код куповине стана под непрофитним условима од јединице локалне самоуправе или непрофитне стамбене организације основане од стране јединице локалне самоуправе за реализацију активности уређених прописима из области социјалног становања, рефундација ПДВ из става 1. овог члана може да се оствари под условом да је на име уговорене

цене стана са ПДВ исплаћен износ који није мањи од износа ПДВ обрачунатог за први пренос права располагања на стану, на текући рачун продавца (став 3. истог члана Закона).

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до 40m², а за чланове његовог породичног домаћинства до 15m² по сваком члану који није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике у периоду из става 2. тачка 1) овог члана, а за власнички удео на стану до површине сразмерне власничком уделу у односу на површину до 40m², односно до 15m² (члан 56а став 4. Закона).

Одредбом става 5. истог члана Закона прописано је да ако купац првог стана купује стан површине која је већа од површине за коју у складу са ставом 4. овог члана има право на рефундацију ПДВ, право на рефундацију ПДВ може да оствари до износа који одговара површини стана из става 4. овог члана.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу става 4. овог члана, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана (члан 56а став 6. Закона).

Према одредби члана 56а став 7. Закона, право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана нема:

1) купац стана који је остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана;

2) члан породичног домаћинства купца првог стана за којег је купац првог стана остварио рефундацију ПДВ, у случају када тај члан породичног домаћинства купује стан;

3) купац стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређује порез на имовину;

4) члан породичног домаћинства купца првог стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређује порез на имовину, а за кога је остварено то пореско ослобођење.

У складу са одредбом члана 56а став 8. Закона, надлежни порески орган, по спроведеном поступку контроле испуњености услова за остваривање права на рефундацију ПДВ који морају да буду испуњени на дан овере уговора о купопродаји стана, осим услова из става 2. тачка 2), односно става 3. овог члана који мора да буде испуњен на дан подношења захтева за рефундацију ПДВ, доноси решење о рефундацији ПДВ купцу првог стана.

Сагласно одредби члана 29. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 61/07), право на рефундацију ПДВ из члана 22. овог закона (члан 56а Закона) може се остварити само на основу уговора о купопродаји стана овереног после ступања на снагу овог закона, тј. од 8. јула 2007. године.

4. а) Порески третман мањка добара који је настао приликом пожара

б) Да ли се на износ новчаних средстава која обвезник ПДВ прима по основу правоснажне пресуде суда на име накнаде штете настале услед пожара обрачунава и плаћа ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-478/2015-04 од 21.12.2015. год.)

а) Мањак добара по основу чије је набавке, односно производње обвезник ПДВ имао право на одбитак претходног пореза у потпуности или сразмерно – без обзира да ли је то право и остварио (осим мањка који се може правдати вишом силом или на други прописани начин, утврђен на основу акта надлежног органа, односно организације), сматра се сопственом потрошњом, што значи да се на тај мањак ПДВ обрачунава и плаћа у складу са прописима којима се уређује опорезивање потрошње ПДВ. На мањак добара који се може правдати вишом силом или на други прописани начин (елементарна непогода, крађа, саобраћајни удес и др.), утврђен на основу акта надлежног органа, односно организације, ПДВ се не обрачунава и не плаћа.

С тим у вези, на мањак добара који је настао приликом пожара и који је утврђен на основу акта надлежног органа или организације (нпр. на основу акта Министарства унутрашњих послова – Одељења за ванредне ситуације), не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ.

б) Примање новчаних средстава без обавезе примаоца новчаних средстава да даваоцу тих средстава или другом лицу изврши противчинидбу у виду промета добара или услуга, не сматра се предметом опорезивања ПДВ. Према томе, на износ новчаних средстава која обвезник ПДВ прима по основу правоснажне пресуде суда на име накнаде штете

настале услед пожара (стварне штете и изгубљене добити), ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да та новчана средстава не представљају накнаду за извршени промет добара или услуга.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 4. став 4. тачка 1) Закона, са прометом добара уз накнаду изједначава се узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица.

Узимање добара, односно сваки други промет добара из става 4. овог члана сматра се прометом добара уз накнаду под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно, независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза (став 5. истог члана Закона).

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара, другим прометом добара и пружањем услуга, без накнаде, о утврђивању уобичајених количина пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мале вредности („Сл. гласник РС“, бр. 118/12, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се узимањем добара, у смислу члана 4. став 4. тачка 1) Закона, сматра узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, власника запослених или других лица (у даљем тексту: сопствена потрошња).

Према одредби члана 2. став 2. Правилника, сопственом потрошњом сматра се и мањак добара, осим мањка који се може правдати вишом силом или на други прописани начин (елементарна непогода, крађа, саобраћајни удес и др.), утврђен на основу акта надлежног органа, односно организације.

5. Место промета електричне енергије чија се испорука врши преко преносне, односно дистрибутивне мреже, на организованом тржишту електричне енергије, примаоцу – лицу које поседује лиценцу за снабдевање или лиценцу за снабдевање на велико

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00243/2015-04 од 21.12.2015. год.)

Набавка електричне енергије на организованом тржишту електричне енергије од стране учесника на тржишту који поседује лиценцу за снабдевање или лиценцу за снабдевање на велико издату од стране Агенције за енергетику Републике Србије, у складу са Законом о

енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/14), сматра се набавком ради даље продаје. С тим у вези, место промета електричне енергије, чија се испорука врши преко преносне, односно дистрибутивне мреже, на организованом тржишту електричне енергије, примаоцу – лицу које поседује лиценцу за снабдевање или лиценцу за снабдевање на велико, јесте место у којем прималац има седиште или сталну пословну јединицу којима се електрична енергија испоручује.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон о ПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона о ПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Добрима се сматрају и вода, електрична енергија, гас и енергија за грејање, односно хлађење (став 2. члана 4. Закона о ПДВ).

Одредбом члана 11. став 1. тачка 4) Закона о ПДВ прописано је да је место промета добара место у којем прималац електричне енергије, природног гаса и енергије за грејање, односно хлађење, чија се испорука врши преко преносне, транспортне и дистрибутивне мреже, а који је ова добра набавио ради даље продаје, има седиште или сталну пословну јединицу којима се добра испоручују.

6. Да ли обвезник ПДВ који врши промет услуга давања у закуп пословног простора има право да ПДВ обрачунат и исказан у рачуну претходног учесника у промету за испоруку електричне енергије, комуналних услуга и воде, одбије као претходни порез?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1264/2015-04 од 21.12.2015. год.)

Обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза уз испуњење услова прописаних Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 ... 142/14, у даљем тексту: Закон). Наиме, обвезник ПДВ има право да ПДВ који му је обрачунат од стране претходног учесника у промету за промет добара и услуга одбије као претходни порез ако поседује одговарајућу документацију (рачун или други документ који служи као рачун издат у складу са прописима којима се уређује опорезивање потрошње ПДВ) и ако предметна добра и услуге користи или ће их користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза или за промет који се сматра извршеним у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици Србији. С тим у вези, обвезник ПДВ који врши промет услуга давања у закуп пословног простора, за који је дужан да обрачуна ПДВ по пореској стопи ПДВ од 20%, има право да ПДВ обрачунат и исказан у рачуну претходног учесника у промету за испоруку електричне енергије, комуналних услуга и воде, при чему предметна добра и услуге користи за пружање услуге давања у закуп пословног простора, одбије као претходни порез.

***

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара у којем је исказан претходни порез и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Према одредби става 6. истог члана Закона, обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право.

7. Да ли је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-463/2015-04 од 17.12.2015. год.)

1. Почев од 15. октобра 2015. године, за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има прималац предметног добра, односно услуге, као порески дужник, у случају промета између:

- два обвезника ПДВ;
- обвезника ПДВ који врши предметни промет и лица из члана 9. став 1. Закона (независно од тога да ли је лице из члана 9. став 1. Закона обвезник ПДВ или није обвезник ПДВ).

Изузетно, ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015.

године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Лицима из члана 9. став 1. Закона сматрају се Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Према томе, а у конкретним случајевима који су наведени у захтеву, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре јесте порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона који ће овом министарству бити извршен од стране обвезника ПДВ у оквиру реализације уговора који тек треба да буду закључени, у оквиру реализације уговора који су закључени пре 15. октобра 2015. године, а чија се реализација врши од 15. октобра 2015. године, као и у оквиру реализације уговора који су закључени и који ће бити реализовани од 15. октобра 2015. године.

Министарство финансија напомиње да пореска обавеза код промета добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона не настаје даном издавања документа којим једна уговорна страна позива – обавештава другу уговорну страну да изврши уплату аванса (независно од тога како је тај документ назван, конкретно авансни рачун), већ настаје искључиво даном када се најраније изврши једна од следећих радњи, и то:

- промет добара и услуга;
- наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга.

У рачуну за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, за који обвезник ПДВ који врши предметни промет није порески дужник, не исказује се ПДВ.

Поред тога, како из сагледавања ситуација која је описана у захтеву произилази да Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре за конкретне реализације уговора није вршило авансна плаћања закључно са 14. октобром 2015. године, Министарство финансија указује да ако је за промете добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, од 15. октобра 2015. године плаћен аванс са ПДВ обвезнику ПДВ који за тај промет није порески дужник, обвезник ПДВ враћа износ новчаних средстава који одговара износу ПДВ уплатиоцу уплатом на рачун са којег је уплатилац извршио плаћање.

2. Порески дужник који није обвезник ПДВ, у конкретном случају лице из члана 9. став 1. Закона, подноси пореску пријаву надлежном пореском органу и плаћа износ дугованог ПДВ у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза, при чему је порески период за ово лице календарски месец. С тим у вези, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, као порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (који није обвезник ПДВ), дужно је да за порески период – календарски месец у којем је настала пореска обавеза поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу у року

од десет дана по истеку пореског периода и да у истом року плати дуговани ПДВ са економске класификације на којој су обезбеђена новчана средства за конкретну уговорну обавезу.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка з) Закона).

Одредбом члана 9. став 1. Закона прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе, нису обвезници у смислу

овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Добра и услуге из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона утврђена су Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15).

Наиме, сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;

- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка б) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

У складу са одредбом члана 48. став 8. Закона, за пореског дужника који није обвезник ПДВ, порески период је календарски месец.

Сагласно члану 50. став 3. Закона, пореску пријаву дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза.

Порески дужници који нису обвезници ПДВ дужни су да плате ПДВ у року за подношење пореске пријаве (члан 51. став 3. Закона).

8. Порески третман враћених непродатих цигарета и производа од дувана од стране малопродавца велепродавцу

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 430-00-00459/2015-04 од 16.12.2015. год.)

Када обвезник ПДВ – велепродавац изврши промет цигарета и других производа од дувана малопродавцу, након

чега, у складу са уговором, дође до враћања тих добара од стране малопродавца обвезнику ПДВ – велепродавцу, при чему се враћање предметних добара врши из разлога што добра нису продата, са аспекта Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) и Правилника о начину измене пореске основице за обрачунавње пореза на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) сматра се да је малопродавац извршио промет цигарета и других производа од дувана обвезнику ПДВ – велепродавцу.

Министарство финансија напомиње да примена наведених прописа којима се уређује опорезивање потрошње ПДВ не доводи до промена у поступању трговаца цигаретама и другим производима од дувана са аспекта Закона о дувану („Сл. гласник РС“, бр. 101/05, 90/07, 95/10, 36/11, 93/12 и 108/13).

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено,

Одредбом члана 17. став 1. Закона пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или

пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 21. став 3. прописано је да је ако се основица накнадно смањи, обвезник који је извршио промет добара и услуга може да измени износ ПДВ само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга исправи одбитак претходног ПДВ и ако о томе писмено обавести испоручиоца добара и услуга (став 3. истог члана Закона).

Ако је испорука добара и услуга извршена обвезнику који нема право на одбитак претходног ПДВ, односно лицу које није обвезник ПДВ, измену из става 3. овог члана обвезник може да изврши ако поседује документ о смањењу накнаде за извршени промет добара и услуга тим лицима (став 4. истог члана Закона).

Према одредби члана 4. став 5. Правилника, у случају враћања добара сматра се да није дошло до смањења основице.

Изузетно од става 5. овог члана, сматра се да је дошло до смањења основице у случају враћања добара:

1) којима је период уобичајене употребе протекао (ремитенда), односно којима је истекао или истиче рок трајања одређен од стране произвођача, ако је враћање добара предвиђено прописом или уговором између обвезника ПДВ који је извршио промет добара и лица којем је тај промет извршен;

2) које се врши у складу са законом којим се уређује заштита потрошача;

3) због раскида уговора у складу са законом, под условом да обвезник ПДВ који је извршио промет добара поседује о томе неспорне доказе.

9. а) Шта се сматра, односно шта се не сматра, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, у вези са активностима из група 42.11, 42.99, 43.12, 43.34 и 43.99 Класификације делатности?

б) Какав рачун издаје обвезник ПДВ када врши промет добара и услуга другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона, ако је за промет појединих добара и услуга порески дужник испоручилац тих добара и услуга, а за промет других добара и услуга порески дужник прималац тих добара и услуга (нпр. промет услуга геодетског снимања и промет услуга из области грађевинарства)?

в) Ко је порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године?

г) По којој стопи ПДВ се опорезује текуће и инвестиционо одржавање и санација зелених рекреативних површина?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-216/2015-04 од 15.12.2015. год.)

а) За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу

члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

Сагласно наведеном:

1) добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се:

– радови на санацији постојећих пешачких стаза и степеништа који, у конкретном случају, подразумевају ручно или машинско рушење чврстог застора (асфалта, бетона, штампаног бетона, ливеног кулијеа), ископ набијене подлоге од шљунковито-песковитог материјала испод оштећене стазе или степеништа са утоваром и одвозом на депонију, израду нове подлоге од шљунковито-песковитог материјала, регулисање висина шахтова на стазама и степеништима, уградњу бетонских ивичњака, израду завршног слоја стаза и степеништа од бетона, асфалта или бетонских плоча, као активности из групе 42.11 – Изградња путева и аутопутева Класификације делатности која је наведена у члану 2. став 1. тачка 2) Правилника, односно групе 43.99 – Остали непоменути специфични грађевински радови Класификације делатности која је наведена у члану 2. став 1. тачка 19) Правилника;

– радови на санацији дечијих игралишта и спортских терена који, у конкретном случају, подразумевају ручно или машинско рушење чврстог застора (асфалта, бетона или гуменог застора), ископ набијене подлоге од шљунковито-песковитог материјала испод оштећених застора, израду нове подлоге од шљунковито-песковитог материјала, регулисање висине шахтова на дечијим игралиштима и спортским теренима, уградњу бетонских ивичњака, израду завршног слоја на дечијим игралиштима или спортским теренима од асфалта, бетона, бетонских и камених плоча, гумених плоча или ливене гуме, као активности из групе

42.99 – Изградња осталих непоменутих грађевина Класификације делатности која је наведена у члану 2. став 1. тачка 8) Правилника;

– земљани радови који се врше у циљу изградње чврстих застора (стаза, платоа, степеништа), а који, у конкретном случају, подразумевају машинско или ручно скидање земље и испошћеног хумуса са утоваром и одвозом на депонију, нивелисање терена, ваљање постелице, укључујући и хумузирање зелених површина, као активности из групе 43.12 – Припрема градилишта Класификације делатности која је наведена у члану 2. став 1. тачка 10) Правилника;

– испорука са превозом и уградњом у бетонски темељ дечијих реквизита (клацкалица, љуљашки, вртешки), справа за вежбање, металних заштитних стубића, заштитних ограда, рукохвата, шахт поклопаца, информационих табли и парковског мобилијара (рустик гарнитура, ђубријера, жардињера), независно од тога да ли је обвезник ПДВ који врши предметни промет ова добра произвео или набавио од другог лица, као активност из групе 42.99 – Изградња осталих непоменутих грађевина Класификације делатности која је наведена у члану 2. став 1. тачка 8) Правилника, док се бојење тих добара сматра активношћу из групе 43.34 – Бојење и застакљивање Класификације делатности која је наведена у члану 2. став 1. тачка 17. Правилника.

2) добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, не сматрају се:

– геодетска снимања;

– испорука са превозом и постављањем, односно причвршћивањем за бетон (без уградње) дечијих реквизита, рустик гарнитура, ђубријера, жардињера и др, независно од

тога да ли је обвезник ПДВ који врши предметни промет ова добра произвео или набавио од другог лица.

б) Када обвезник ПДВ врши промет добара и услуга другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона, при чему је за промет појединих добара и услуга порески дужник испоручилац, а за промет других добара и услуга порески дужник прималац, обвезник ПДВ који врши предметни промет издаје рачун у којем посебно исказује податке о промету за који је тај обвезник ПДВ порески дужник, а посебно о промету за који је порески дужник прималац добара и услуга. С тим у вези, ако обвезник ПДВ врши промет услуга геодетског снимања и промет услуга из области грађевинарства другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона, дужан је да за промет услуга геодетског снимања, као порески дужник, обрачуна ПДВ (по пореској стопи од 20%), док за промет добара и услуга из области грађевинарства ПДВ не обрачунава обвезник ПДВ који врши тај промет већ прималац добара и услуга из области грађевинарства – обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. Закона. Наиме, промет услуга геодетског снимања не сматра се споредним прометом услуга уз промет добара и услуга из области грађевинарства.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да ако обвезник ПДВ врши промет добара и услуга из области грађевинарства другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона, при чему је за услуге геодетског снимања ангажовао друго лице, у основицу за обрачунавање ПДВ за промет добара и услуга из области грађевинарства урачунава се и накнада (без ПДВ) коју, као споредан трошак на име услуга геодетског снимања, потражује од примаоца добара и услуга из области грађевинарства.

в) Ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ авансних средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може раиологати као влаеник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу

наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;

- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка б) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредби члана 17. став 3. Закона, у основицу се урачунавају и акцизе, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ, као и сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Рачун, у складу са ставом 4. истог члана Закона, нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;

- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Сагласно члану 45. Закона, министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Одредбом члана 6. став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12 и 86/15) прописано је да обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је порески дужник у складу са Законом, издаје рачун у којем не исказује податке:

- 1) из члана 42. став 4. тач. 9) и 10) Закона – ако за тај промет не примењује систем наплате;
- 2) из члана 42. став 4. тачка 9) Закона – ако за тај промет примењује систем наплате.

Према одредби става 2. истог члана Правилника, обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је, у складу са одредбом члана 10. став 2. Закона, порески дужник прималац добара и услуга, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6)–8) и 10) Закона, већ исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

г) Текуће и инвестиционо одржавање и санација зелених рекреативних површина опорезује се по посебној стопи ПДВ од 10%, укључујући и појединачне промете

добара или услуга у оквиру текућег и инвестиционог одржавања и санације зелених рекреативних површина. За одређивање пореске стопе којом се опорезује предметни промет није од значаја да ли је обвезник ПДВ који врши тај промет јавно комунално предузеће или друго лице.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да одредбе Закона које се односе на одређивање пореског дужника за промет добара и услуга из области грађевинарства, а које се примењују од 15. октобра 2015. године, немају утицај на одређивање пореске стопе ПДВ којом се опорезује текуће и инвестиционо одржавање и санација зелених рекреативних површина, укључујући и појединачне промете добара или услуга у оквиру текућег и инвестиционог одржавања и санације зелених рекреативних површина.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сагласно одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Одредбом става 2. тачка 19) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 10% опорезује промет услуга одржавања јавних зелених површина и приобаља.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04–исправка, 140/04, 65/05, 63/07, 29/11, 95/12, 113/13 и 86/15), у члану 12г, прописано је да се одржавањем јавних зелених површина и приобаља, у смислу члана 23. став 2. тачка 19) Закона, сматра текуће и инвестиционо одржавање и санација зелених рекреативних површина и приобаља.

10. Да ли се у основицу за обрачунавање ПДВ урачунавају новчана средства која обвезник ПДВ, који врши промет услуга превоза путника у градском и приградском саобраћају, остварује од Града, на основу закљученог уговора, на име разлике између укупних трошкова за пружене услуге превоза путника у градском и приградском саобраћају у уговореном обиму и оствареног прихода по основу пружања тих услуга?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01296/2015-04 од 14.12.2015. год.)

Основицу за обрачунавање ПДВ код промета добара и услуга који се врши уз накнаду, у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), чини укупан износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник ПДВ прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано. У износ накнаде урачунавају се и субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), која Република Србија, аутономна

покрајина или локална самоуправа преноси обвезнику ПДВ, директно или индиректно, а која чине накнаду, односно део накнаде за промет добара или услуга, осим новчаних средстава која се исплаћују на име подстицаја у функцији остваривања циљева одређене политике у складу са законом. С тим у вези, када обвезник ПДВ који, између осталог, врши промет услуга превоза путника у градском и приградском саобраћају, остварује новчана средства од Града, на основу закљученог уговора, на име разлике између укупних трошкова за пружене услуге превоза путника у градском и приградском саобраћају у уговореном обиму и оствареног прихода по основу пружања тих услуга, предметна новчана средства сматрају се делом накнаде за промет услуга превоза путника у градском и приградском саобраћају. Министарство финансија напомиње да приликом израчунавања пореске основице и износа ПДВ по основу примљених новчаних средстава, предметни обвезник ПДВ примењује прерачунату пореску стопу ПДВ од 10% (9,0909%).

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или

услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредби члана 17. став 3. Закона, у основицу се урачунавају и акцизе, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ, као и сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

Према одредби члана 2. став 1. Правилника о начину утврђивања пореске основице за обрачунавање ПДВ код промета добара или услуга који се врши уз накнаду („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник ПДВ прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, у коју није укључен ПДВ.

У складу са одредбом члана 2. став 2. Правилника, у износ накнаде из става 1. овог члана урачунавају се и субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), која Република Србија, аутономна покрајина или локална самоуправа преноси обвезнику ПДВ, директно или индиректно, а која чине накнаду, односно део накнаде за промет добара или услуга, осим новчаних средстава која се исплаћују на име подстицаја у функцији остваривања циљева одређене политике у складу са Законом.

У основицу се урачунавају акцизе, царине, друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, са изузетком ПДВ, као и сви споредни трошкови које обвезник ПДВ

зарачунава примаоцу добара или услуга (став 3. истог члана Правилника).

11. Како може да буде ослобођен ПДВ промет добара и услуга као донације, а који се врши у Републици Србији, и увоз добара у Републику Србију која се финансирају из средстава донације, односно као хуманитарна помоћ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-230/2015-04 од 14.12.2015. год.)

1. Промет добара и услуга, као донације, а који се врши у Републици Србији, може бити ослобођен ПДВ са правом на одбитак претходног пореза искључиво у складу са чланом 24. став 1. тачка 16а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04– исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон). Наиме, наведеном законском одредбом прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, ако је тим уговором предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима осим ако ратификованим међународним уговором није друкчије предвиђено. Процедура за остваривање наведеног пореског ослобођења прописана је Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 120/12, 40/15, 82/15 и 86/15, у даљем тексту: Правилник).

2. Увоз добара у Републику Србију, која се финансирају из средстава донације, односно као хуманитарна помоћ, може да буде ослобођен ПДВ по два основа, и то:

– на основу одредбе члана 26. тачка 1) Закона.

Према наведеној законској одредби, ПДВ се не плаћа на увоз добара чији је промет у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ. Реч је о пореском ослобођењу за увоз добара на основу уговора из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона. Наведено пореско ослобођење остварује се у складу са процедуром која је прописана Правилником.

– на основу одредбе члана 26. тачка 1а) Закона.

Према наведеној законској одредби, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ у складу са законом којим се уређују донације, односно хуманитарна помоћ. Реч је о пореском ослобођењу које се може остварити у складу са процедуром која је прописана Законом о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01–исправка и 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05–др. закон).

12. Да ли се јавно предузеће сматра лицем из члана 9. став 1. Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01433/2015-04 од 14.12.2015. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност

(„Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон о ПДВ), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

Лицима из члана 9. став 1. Закона о ПДВ сматрају се Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Јавна предузећа, као лица која обављају делатност од општег интереса у складу са Законом о јавним предузећима („Сл. гласник РС“, бр. 119/12, 116/13–аутентично тумачење и 44/14–др. закон), не сматрају се лицима из члана 9. став 1. Закона. С тим у вези, како су делатности од општег интереса, у смислу тог закона, делатности које су као такве одређене законом у области: производње, преноса и дистрибуције електричне енергије; производње и прераде угља; истраживања, производње, прераде, транспорта и дистрибуције нафте и природног и течног гаса; промета нафте и нафтних деривата; железничког, поштанског и ваздушног саобраћаја; телекомуникација; издавања службеног гласила Републике Србије; издавања уџбеника; управљања нуклеарним објектима; коришћења, управљања, заштите и унапређења добара од општег интереса (воде, путеви, минералне

сировине, шуме, пловне реке, језера, обале, бање, дивљач, заштићена подручја); производња, промет и превоз наоружања и војне опреме, управљања отпадом, комуналне делатности, укључујући и делатности од стратешког значаја за Републику Србију и делатности неопходне за рад државних органа и органа јединица локалне самоуправе, утврђене законом или актом Владе, а да се јавна предузећа, између осталог, оснивају и послују ради стицања добити, произилази да се јавна предузећа сматрају пореским обвезницима у складу са Законом о ПДВ.

Наиме, пореским обвезницима, у складу са Законом о ПДВ, сматрају се лица, укључујући и лица која у Републици Србији немају седиште, односно пребивалиште, а која самостално обављају промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности, којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања.

С тим у вези, по основу обављања активности у циљу остваривања прихода, примера ради одржавање улица, путева, сигнализације, управљања јавним паркиралиштима и др, јавно предузеће јесте порески обвезник. То значи, да се, између осталих, одредбе Закона о ПДВ којима се уређује добровољно, односно обавезно евидентирање за обавезу плаћања ПДВ, примењују и на јавна предузећа. Међутим, ако је јавно предузеће основано у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе и ако јавно предузеће обавља ове послове, независно од тога да ли јавно предузеће искључиво обавља те послове или поред тих послова обавља и друге, при чему су послови државне управе одређени законом којим се уређује државна управа, а

послови локалне самоуправе законом којим се уређује локална самоуправа, у том случају јавно предузеће сматра се лицем из члана 9. став 1. Закона о ПДВ.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Сагласно одредби члана 8. став 1. Закона о ПДВ, порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) је лице, укључујући и лице које у Републици нема седиште, односно пребивалиште (у даљем тексту: страном лице), које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности.

Делатност из става 1. овог члана је трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (члан 8. став 2. Закона о ПДВ).

Према одредби члана 9. став 1. Закона о ПДВ, Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе (у даљем тексту: Република, органи и правна лица), нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог Закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Малим обвезником, у смислу овог закона, сматра се лице које врши промет добара и услуга на територији Републике и/или у иностранству, а чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара, односно које при отпочињању обављања делатности процењује да у наредних 12 месеци неће

остварити укупан промет већи од 8.000.000 динара (члан 33. став 1. Закона о ПДВ).

Мали обвезник не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга, нема право исказивања ПДВ у рачунима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом (члан 33. став 2. Закона о ПДВ).

Мали обвезник може да се определи за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве прописане у складу са овим законом надлежном пореском органу и у том случају стиче права и обавезу из става 2. овог члана, као и друга права и обавезе које обвезник ПДВ има по овом закону (члан 33. став 3. Закона о ПДВ).

Укупним прометом из става 1. овог члана, а у складу са ставом 6. члана 33. Закона о ПДВ, сматра се промет добара и услуга из члана 28. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, осим промета опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте за вршење делатности за која наплаћује накнаду (у даљем тексту: укупан промет).

Сагласно одредби члана 38. став 1. Закона о ПДВ, обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара дужан је да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Евиденциону пријаву подноси и мали обвезник, односно пољопривредник који се определио за обавезу плаћања ПДВ, у року из става 1. овог члана (члан 38. став 2. Закона о ПДВ).

13. Да ли се испорука билборда са уградњом на постојећој згради сматра прометом добара или услуга из области

грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-495/2015-04 од 9.12.2015. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон о ПДВ), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, сматра добрима и услугама из области грађевинарства. Међутим, када је реч о испоруци билборда са уградњом на постојећој згради, порески дужник јесте обвезник ПДВ који врши предметни промет, с обзиром на то да се предметни промет не сматра прометом добара или услуга из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права

располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка з) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка з) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња ценовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

14. а) Када се сматра извршеним промет добара и услуга из области грађевинарства у случају делимичних испорука за које се испостављају ситуације?

б) Да ли се сервис клима ормана у сервер сали ван периодичног превентивног одржавања сматра прометом добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?

в) Да ли се радови на санацији пута (коловоза, пешачких стаза и др.) испод којег се налази топловод сматрају прометом добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?

г) Да ли се постављање саобраћајне електричне сигнализације, укључујући и привремену сигнализацију (вертикалну и хоризонталну) која се поставља у циљу информисања учесника у саобраћају о извођењу радова, сматра прометом добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?

д) Порески третман промета услуга конзумације јела и пића у објекту како запосленима тако и другим физичким лицима, при чему у моменту промета није познато да ли је услуга конзумације јела и пића извршена запосленом или другом физичком лицу, који врши обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1263/2015-04 од 8.12.2015. год.)

а) Почев од 15. октобра 2015. године, за промет добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има прималац предметног добра, односно услуге, као порески дужник, у случају промета између два обвезника ПДВ, односно између обвезника ПДВ који врши предметни промет и лица из члана 9. став 1. Закона (независно од тога да ли је лице из члана 9. став 1. Закона обвезник ПДВ или није обвезник ПДВ).

Изузетно од наведеног, ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од

15. октобра 2015. године, што значи да износ аванских средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга, порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Пореска обавеза за промет добара и услуга из области грађевинарства настаје даном када се најраније изврши промет добара, односно услуга или наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга. С тим у вези, а у случају делимичних испорука добара и услуга из области грађевинарства (за које се испостављају ситуације), када у складу са прописима којима се уређују планирање и изградња постоји обавеза ангажовања надзорног органа, односно када је наручилац по сопственом опредељењу ангажовао надзорни орган, промет добара и услуга сматра се извршеним даном овере ситуације од стране надзорног органа. Међутим, када у складу са прописима којима се уређују планирање и изградња не постоји обавеза ангажовања надзорног органа, при чему наручилац није ангажовао надзорни орган по сопственом опредељењу, промет добара и услуга из области грађевинарства сматра се извршеним даном испостављања ситуације.

За промет добара и услуга из области грађевинарства за који је порески дужник обвезник ПДВ – прималац, а под претпоставком да није било авансног плаћања, обавеза обрачунавања ПДВ настаје у пореском периоду у којем је промет извршен, независно од тога да ли је обвезник ПДВ –

извођач радова издао или није издао рачун за предметни промет.

б) Сервис клима ормана у сервер сали ван периодичног превентивног одржавања сматра се активношћу из групе 43.22 – Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система Класификације делатности из Уредбе о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10) која, поред осталих делатности, обухвата и одржавање климатизационих система, а која је наведена у члану 2. став 1. тачка 12) Правилника.

в) Радови на санацији пута (коловоза, пешачких стаза и др.) испод којег се налази топловод, у конкретном случају рушење и асфалтирање које се врши у циљу омогућавања поправке или изградње топловода, сматрају се активностима из групе 43.99 – Остали непоменути специфични грађевински радови Уредбе о класификацији делатности, а која је наведена у члану 2. став 1. тачка 19) Правилника.

г) Постављање саобраћајне електричне сигнализације, укључујући и привремену сигнализацију (вертикалну и хоризонталну) која се поставља у циљу информисања учесника у саобраћају о извођењу радова, сматра се активношћу из групе 43.21 – Постављање електричних инсталација Класификације делатности, а која је наведена у члану 2. став 1. тачка 11) Правилника.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које

порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених но налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара (члан 4. став 6. Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Ако се уз услугу врши споредно пружање услуга или споредна испорука добара, сматра се да је пружена једна услуга (члан 5. став 6. Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник

прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;

19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка б) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

д) Почев од 15. октобра 2015. године, обвезник ПДВ нема право на одбитак претходног пореза по основу издатака за исхрану запослених, односно других радно ангажованих лица. С тим у вези, када је реч о набавци добара и услуга за потребе исхране запослених у објекту (ресторану, кантини, бифеу и др.), независно од типа објекта (затвореног, отвореног и др.) и независно од тога да ли се запосленима топли оброк обезбеђује у новцу или у добрима и услугама, обвезник ПДВ нема право на одбитак претходног пореза. Наиме, промет добара и услуга који врши обвезник ПДВ запосленима ослобођен је ПДВ без права на одбитак претходног пореза. Министарство финансија напомиње да је обвезник ПДВ дужан да у својој евиденцији обезбеди податке који се односе на наведене издатке за исхрану и предметни промет.

Међутим, ако обвезник ПДВ врши промет услуга конзумације јела и пића и запосленима и другим физичким лицима, при чему у моменту промета није познато да ли је услуга конзумације јела и пића извршена запосленом или другом физичком лицу, у том случају промет предметне услуге опорезује се по пореској стопи од 20%, при чему по овом основу има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

***

Сагласно одредби члана 5. став 3. тачка 5) Закона, прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја јела и пића за конзумацију на лицу места.

Према члану 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 3а) Закона прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга

за које при набавци обвезник ПДВ није имао право на одбитак претходног пореза.

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара у којем је исказан претходни порез и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Одредбом члана 29. став 1. тачка 3) Закона прописано је да обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу издатака за исхрану и превоз запослених, односно других радно ангажованих лица за долазак на посао, односно одлазак са посла.

Према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), одредба члана 18. став 2. овог закона, којом је измењена одредба члана 29. став 1. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14), примењује се од 15. октобра 2015. године.

15. Одређивање пореског дужника за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши јавном предузећу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00516/2015-04 од 7.12.2015. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон о ПДВ), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник

ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

Лицима из члана 9. став 1. Закона о ПДВ сматрају се Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Јавна предузећа, као лица која обављају делатност од општег интереса у складу са Законом о јавним предузећима („Сл. гласник РС“, бр. 119/12, 116/13–аутентично тумачење и 44/14–др. закон), не сматрају се лицима из члана 9. став 1. Закона. С тим у вези, како су делатности од општег интереса, у смислу тог закона, делатности које су као такве одређене законом у области: производње, преноса и дистрибуције електричне енергије; производње и прераде угља; истраживања, производње, прераде, транспорта и дистрибуције нафте и природног и течног гаса; промета нафте и нафтних деривата; железничког, поштанског и ваздушног саобраћаја; телекомуникација; издавања службеног гласила Републике Србије; издавања уџбеника; управљања нуклеарним објектима, коришћења, управљања, заштите и унапређења добара од општег интереса (воде, путеви, минералне сировине, шуме, пловне реке, језера, обале, бање, дивљач,

заштићена подручја), производња, промет и превоз наоружања и војне опреме, управљања отпадом, комуналне делатности, укључујући и делатности од стратешког значаја за Републику Србију и делатности неопходне за рад државних органа и органа јединица локалне самоуправе, утврђене законом или актом Владе, а да се јавна предузећа, између осталог, оснивају и послују ради стицања добити, произилази да се јавна предузећа сматрају пореским обвезницима у складу са Законом о ПДВ. Наиме, пореским обвезницима, у складу са Законом о ПДВ, сматрају се лица, укључујући и лица која у Републици Србији немају седиште, односно пребивалиште, а која самостално обављају промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности, којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања. То значи, да се, између осталих, одредбе Закона о ПДВ којима се уређује добровољно, односно обавезно евидентирање за обавезу плаћања ПДВ, примењују и на јавна предузећа.

Међутим, ако је јавно предузеће основано у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе и ако јавно предузеће обавља ове послове, независно од тога да ли јавно предузеће искључиво обавља те послове или поред тих послова обавља и друге, при чему су послови државне управе одређени законом којим се уређује државна управа, а послови локалне самоуправе законом којим се уређује локална самоуправа, у том случају јавно предузеће сматра се лицем из члана 9. став 1. Закона о ПДВ.

У циљу отклањања недоумица у погледу одређивања пореског дужника за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши јавном предузећу, обвезник ПДВ треба да утврди:

– да ли је јавно предузеће евидентирани обвезник ПДВ увидом у регистар обвезника ПДВ који је доступан на интернет страници Пореске управе;

– да ли је јавно предузеће лице из члана 9. став 1. Закона о ПДВ на основу обавештења јавног предузећа.

Ако јавно предузеће није евидентирани обвезник ПДВ и ако је обавестило обвезника ПДВ да није лице из члана 9. став 1. Закона о ПДВ, порески дужник за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши јавном предузећу јесте обвезник ПДВ који врши предметни промет.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о

додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Сагласно одредби члана 8. став 1. Закона о ПДВ, порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) је лице, укључујући и лице које у Републици нема седиште, односно пребивалиште (у даљем тексту: страно лице), које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности.

Делатност из става 1. овог члана је трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (члан 8. став 2. Закона о ПДВ).

Према одредби члана 9. став 1. Закона о ПДВ, Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе (у даљем тексту: Република, органи и правна лица), нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа,

односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Малим обвезником, у смислу овог закона, сматра се лице које врши промет добара и услуга на територији Републике и/или у иностранству, а чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара, односно које при отпочињању обављања делатности процењује да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 8.000.000 динара (члан 33. став 1. Закона о ПДВ).

Мали обвезник не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга, нема право исказивања ПДВ у рачунима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом (члан 33. став 2. Закона о ПДВ).

Мали обвезник може да се определи за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве прописане у складу са овим законом надлежном пореском органу и у том случају стиче права и обавезу из става 2. овог члана, као

и друга права и обавезе које обвезник ПДВ има по овом закону (члан 33. став 3. Закона о ПДВ).

Укупним прометом из става 1. овог члана, а у складу са ставом 6. члана 33. Закона о ПДВ, сматра се промет добара и услуга из члана 28. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, осим промета опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте за вршење делатности за која наплаћује накнаду (у даљем тексту: укупан промет).

Сагласно одредби члана 38. став 1. Закона о ПДВ, обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара дужан је да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Евиденциону пријаву подноси и мали обвезник, односно пољопривредник који се определио за обавезу плаћања ПДВ, у року из става 1. овог члана (члан 38. став 2. Закона о ПДВ).

16. Порески третман промета услуге давања у закуп спортске дворане коју обвезник ПДВ врши спортским клубовима и другим лицима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-213/2015-04 од 4.12.2015. год.)

На промет услуге давања у закуп спортске дворане, коју обвезник ПДВ врши спортским клубовима и другим лицима, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 20%. Наиме, услуга давања у закуп спортских објеката не сматра се услугом из области спорта и физичког васпитања за чији је промет прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да се промет предметне услуге опорезује по општој стопи ПДВ од 20% независно од тога да ли услугу пружа обвезник ПДВ са својством лица чија делатност није усмерена ка остваривању добити (лице које је основано од стране Републике, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе и чији је власник Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе у потпуности или у већинском делу) или други обвезник ПДВ.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“ бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да је пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 19) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет услуга из области спорта и физичког васпитања лицима која се баве спортом и физичким васпитањем, од стране лица чија делатност није усмерена ка остваривању добити, а која су регистрована за ту делатност.

Према ставу 4. истог члана Закона, лицем чија делатност није усмерена ка остваривању добити, у смислу става 2. овог члана, сматра се лице које је основано од стране Републике, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе и чији је власник Република, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе у потпуности или у већинском делу.

17. Порески третман промета услуга које се наплаћују путем улазница (појединачних или групних) за забавне паркове, који врши обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-976/2015-04 од 4.12.2015. год.)

Када обвезник ПДВ врши промет услуга које се наплаћују путем улазница (појединачних или групних) за забавне паркове, ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи ПДВ од 10%.

На промет услуга давања у закуп пословног простора и конзумације јела и пића на лицу места, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 20%.

***

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да је пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Одредбом става 2. тачка 12) Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 10% опорезује промет услуга које се наплаћају путем улазница за биоскопске и позоришне представе, сајмове, циркусе, забавне паркове, концерте (музичке догађаје), изложбе, спортске догађаје, музеје и галерије, ботаничке баште и зоолошке вртове, ако промет ових услуга није ослобођен ПДВ.

18. Ко је порески дужник у случају када обвезник ПДВ другом обвезнику ПДВ врши испоруку мерно-регулационих

станица (гасне станице које представљају делове гасовода, којима се регулише излазни притисак и мери количина, одн. проток гаса) тако што их причвршћује за бетонски плато испод којег је гасовод, док повезивање на гасовод мерно-регулационих станица врши треће лице?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1322/2015-04 од 3.12.2015. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

С тим у вези, када обвезник ПДВ – привредно друштво А другом обвезнику ПДВ врши испоруку мерно-регулационих станица (гасне станице које представљају делове гасовода, којима се регулише излазни притисак и мери количина, одн. проток гаса) тако што их причвршћује за бетонски плато испод којег је гасовод, док повезивање на гасовод мерно-регулационих станица врши треће лице, у овом случају обвезник ПДВ – привредно друштво А врши промет добара која се не сматрају добрима из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Према томе, за предметни промет обавезу да обрачуна ПДВ и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом има обвезник ПДВ – привредно друштво А, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 1) Закона.

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка з) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;
- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 14) 43.31 Малтерисање;

- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински

радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка б) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у

складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/06–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закони и 142/14).

19. Да ли се испорука опреме за грејање и климатизацију, монтажа и пуштање у рад сматрају прометом добара и услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-199/2015-04 од 2.12.2015. год.)

За промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/15, у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

С тим у вези, прометом добара, односно услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, као активностима из групе 43.22 – Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 12) Правилника, сматра се:

- испорука опреме за грејање и климатизацију са монтажом и пуштањем у рад;
- испорука опреме за грејање и климатизацију са монтажом, а без пуштања у рад;
- монтажа опреме за грејање и климатизацију.

Прометом добара, односно услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, не сматра се:

- испорука опреме за грејање и климатизацију без монтаже и без пуштања у рад;
- испорука опреме за грејање и климатизацију без монтаже са пуштањем у рад.

Министарство финансија напомиње да ако је за опорезиви промет добара и услуга извршено авансно плаћање закључно са 14. октобром 2015. године, а промет добара и услуга се врши од 15. октобра 2015. године, што значи да износ аванских средстава (плаћених закључно са 14. октобром 2015. године) представља накнаду или део накнаде за промет који се врши од 15. октобра 2015. године, у том случају за тај промет добара и услуга порески дужник одређује се у складу са чланом 10. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

***

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка 6) Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца (члан 5. став 3. тачка 3) Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника, добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка 6) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), и то:

- 1) 41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда;
- 2) 42.11 Изградња путева и аутопутева;
- 3) 42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница;

- 4) 42.13 Изградња мостова и тунела;
- 5) 42.21 Изградња цевовода;
- 6) 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих
водова;
- 7) 42.91 Изградња хидротехничких објеката;
- 8) 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 9) 43.11 Рушење објеката;
- 10) 43.12 Припрема градилишта;
- 11) 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 12) 43.22 Постављање водоводних, канализационих,
грејних и климатизационих система;
- 13) 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинар-
ству;
- 14) 43.31 Малтерисање;
- 15) 43.32 Уградња столарије;
- 16) 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 17) 43.34 Бојење и застакљивање;
- 18) 43.91 Кровни радови;
- 19) 43.99 Остали непоменути специфични грађевински
радови.

Када обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од сопственог материјала, под условом да се не ради само о додацима или другим споредним материјалима, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 4. ст. 1. и 3. тачка б) Закона, врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона (став 2. истог члана Правилника).

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да када обвезник ПДВ обавља активности из става 1. овог члана, независно од тога да ли је регистрован за обављање

тих активности у складу са законом, по налогу наручиоца, од материјала наручиоца, сматра се да обвезник ПДВ, у складу са чланом 5. ст. 1. и 3. тачка 3) Закона, врши промет услуга из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, према одредби члана 38. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), примењује се од 15. октобра 2015. године.

Према одредби члана 34. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 83/15), за опорезиви промет добара и услуга који се врши након почетка примене овог закона, а за који је пре почетка примене овог закона наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде, порески дужник за тај промет одређује се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон и 142/14).

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Рачун, у складу са ставом 4. истог члана Закона, нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;

9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;

10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Сагласно члану 45. Закона, министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Одредбом члана 6. став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12 и 86/15) прописано је да обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је порески дужник у складу са Законом, издаје рачун у којем не исказује податке:

1) из члана 42. став 4. тач. 9) и 10) Закона – ако за тај промет не примењује систем наплате;

2) из члана 42. став 4. тачка 9) Закона – ако за тај промет примењује систем наплате.

Према одредби става 2. истог члана Правилника, обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је, у складу са одредбом члана 10. став 2. Закона, порески дужник прималац добара и услуга, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6–8 и 10) Закона, већ исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

20. Да ли обвезник ПДВ – купац има право на одбитак претходног пореза на основу рачуна издатог за промет добара у којем је наведена већа количина добара од количине која је стварно испоручена, односно на основу

рачуна издатог за промет добара у којем је наведена мања количина добара од количине која је стварно испоручена?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-489/2015-04 од 1.12.2015. год.)

1. На основу рачуна издатог за промет добара у којем је наведена већа количина добара од количине која је стварно испоручена, обвезник ПДВ – купац нема право на одбитак претходног пореза, с обзиром на то да је реч о рачуну који није издат у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон). У овом случају, обвезник ПДВ – продавац дужан је да плати исказани ПДВ док у новом рачуну не исправи тај износ.

2. На основу рачуна издатог за промет добара у којем је наведена мања количина добара од количине која је стварно испоручена, обвезник ПДВ – купац има право на одбитак претходног пореза (уз испуњење других прописаних услова). Поред тога, Министарство финансија напомиње да за испоручена добра за која обвезник ПДВ није издао рачун (разлика између стварно испоручене количине и количине наведене у рачуну), обвезник ПДВ – продавац дужан је да обрачуна ПДВ, да обрачунати ПДВ искаже у рачуну који издаје обвезнику ПДВ – купцу, као и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом

***

Сагласно одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно

примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Одредбама става 2. истог члана Закона предвиђено је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;
- 2) документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

У складу са одредбом става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Према одредби става 6. истог члана Закона, обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право.

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Рачун, у складу са ставом 4. истог члана Закона, нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Сагласно члану 45. Закона, министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Одредбом члана 6. став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12 и 86/15) прописано је да обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је порески дужник у складу са Законом, издаје рачун у којем не исказује податке:

- 1) из члана 42. став 4. тач. 9) и 10) Закона – ако за тај промет не примењује систем наплате;
- 2) из члана 42. став 4. тачка 9) Закона – ако за тај промет примењује систем наплате.

Према одредби члана 44. став 1. Закона, ако обвезник у рачуну за испоручена добра и услуге исказе већи ПДВ од

оног који у складу са овим законом дугује, дужан је да тако исказани ПДВ плати, док у новом рачуну не исправи износ ПДВ.

Исправка ПДВ из става 1. овог члана врши се у пореском периоду у којем је издат рачун са исправљеним износом ПДВ (став 2. члана 44. Закона).

21. Да ли обвезник ПДВ – производно-трговинско предузеће које набавља комби возило за превоз својих запослених до њива, воћњака и хладњача (где је радно место запослених) има право на одбитак претходног пореза?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00198/2015-04 од 1.12.2015. год.)

Обвезник ПДВ нема право на одбитак претходног пореза по основу издатака за превоз запослених, односно других радно ангажованих лица за долазак на посао, односно одлазак с посла. С тим у вези, обвезник ПДВ – производно-трговинско предузеће које набавља комби возило за превоз својих запослених до њива, воћњака и хладњача (где је радно место запослених), укључујући и гориво и резервне делове за то превозно средство, нема право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, односно плаћен при увозу, одбије као претходни порез.

***

Одредбама члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14–др. закон, 142/14 и 83/15, у даљем тексту: Закон) прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици

или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Одредбама става 2. истог члана Закона предвиђено је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Према одредби члана 29. став 1. тачка 3) Закона, обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу издатака за исхрану и превоз запослених, односно других радно ангажованих лица за долазак на посао, односно одлазак с посла.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли у смислу одредбе члана 7. став 8. Закона о порезима на имовину подлеже опорезивању гасоводна дистрибутивна мрежа (мрежа намењена протоку гаса) која није смештена у кабловску канализацију или други подземни грађевински објект (непокретност), већ је положена директно у земљу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-01416/2015-04 од 9.12.2015. год.)

Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на имовину плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

- 1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;
- 2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом

којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;

3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;

4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Према одредби члана 7. став 8. Закона, основица пореза на имовину за жичаре, путеве, пруге и *друге инфраструктурне објекте*, као и за кабловску канализацију и друге подземне грађевинске објекте у које су смештене мреже намењене протоку воде (за пиће, атмосферске, отпадне и др.), водене паре, топле или вреле воде за потребе грејања и друге потребе корисника, гаса, нафте и нафтних деривата, телекомуникација и слично, је књиговодствена вредност објеката на последњи дан пословне године обвезника у текућој години.

Према одредби члана 2. тачка 22) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09–исправка, 64/10–УС, 24/11, 121/12, 42/13–УС, 50/13–УС, 98/13–УС, 132/14

и 145/14, у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи), објекат јесте грађевина спојена са тлом, која представља физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину (зграде свих врста, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, објекти инфраструктуре електронских комуникација – кабловска канализација, објекти комуналне инфраструктуре, прикључак на електроенергетску мрежу, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и сл.) који може бити подземни или надземни.

Линијски инфраструктурни објекат јесте јавни пут, јавна железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, продуктовод, *гасовод*, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура и сл. који може бити надземни или подземни, чија изградња је предвиђена одговарајућим планским документом (члан 2. тачка 26) Закона о планирању и изградњи).

Према одредби члана 133. став 2. тачка 3) Закона о планирању и изградњи, Министарство издаје грађевинску дозволу за изградњу објеката за прераду нафте и гаса који се граде ван експлоатационих поља по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за експлоатацију минералних сировина, производњу биогорива и биотечности у постројењима капацитета преко 100t годишње, нафтовода и продуктовода, гасовода називног радног надпритиска преко 16 бара уколико прелази преко територије две или више општина, складишта нафте, течног нафтног гаса и нафтних деривата капацитета преко 500 тона који се граде ван експлоатационих поља дефинисаних законом којим се

уређује рударство и геолошка истраживања и магистралних топловода.

Према одредби члана 30. став 1. Закона о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/04, у даљем тексту: Закон о енергетици), енергетски објекти се граде у складу са законом којим се уређују услови и начин уређења простора, уређивање и коришћење грађевинског земљишта и изградња објеката, техничким и другим прописима, а по претходно прибављеној енергетској дозволи која се издаје у складу са овим законом.

Сагласно одредби члана 30. став 3. тач. 6) до 8) Закона о енергетици, енергетска дозвола се прибавља за *изградњу следећих објеката*: нафтовода и продуктовода, објеката за складиштење нафте, деривата нафте, биогорива, компримованог природног гаса и утечњеног природног гаса укупног резервоарског простора већег од 10m³; односно *објеката за транспорт природног гаса, објеката за дистрибуцију природног гаса и објеката за складиштење природног гаса, односно директних гасовода.*

Имајући у виду наведене одредбе, гасоводна мрежа јесте инфраструктурни објекат (тј. линијски инфраструктурни објекат) па је право, коришћење, односно државина из члана 2. став 1. Закона, на гасоводној мрежи предмет опорезивања порезом на имовину. Кад је та мрежа смештена у подземне грађевинске објекте истог имаоца права, корисника или држаоца из члана 4. став 1. Закона, гасоводна мрежа са грађевинским објектима у које је смештена чини јединствену целину која је предмет опорезивања.

2. Да ли постоји обавеза закупаца државног пољопривредног земљишта да поднесе пореске пријаве ППИ-2, односно ППИ-1, на основу коришћења тог земљишта, као основ за утврђивање пореза на имовину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00292/2015-04 од 9.12.2015. год.)

Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на имовину плаћа се на непокретности које се налазе на територији Републике Србије, и то на:

1) право својине, односно на право својине на земљишту површине преко 10 ари;

2) право закупа стана или стамбене зграде конституисано у корист физичких лица, у складу са законом којим је уређено становање, односно социјално становање, односно законом којим су уређене избеглице, за период дужи од једне године или на неодређено време;

3) право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари, у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта;

4) право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

5) коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;

6) државину непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен;

7) државину непокретности у јавној својини, без правног основа;

8) државину и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу.

Према одредби члана 2. став 2. тачка 1) Закона, непокретностима, у смислу става 1. овог члана, сматра се земљиште, и то: грађевинско, пољопривредно, шумско и друго.

Кад на непокретности постоји неко од права, односно коришћење или државина, из члана 2. став 1. тач. 2) до 8) Закона, порез на имовину плаћа се на то право, односно на коришћење или државину, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона).

Према одредби члана 4. став 1. Закона, обвезник пореза на имовину је правно и физичко лице које је на непокретности на територији Републике Србије:

1) ималац права из члана 2. став 1. тач. 1) до 4) Закона;
2) корисник непокретности у јавној својини из члана 2. став 1. тачка 5) Закона;

3) држалац непокретности из члана 2. став 1. тач. 6) и 7) Закона;

4) прималац лизинга из члана 2. став 1. тачка 8) Закона.

Према томе, право закупа пољопривредног земљишта у државној својини није предмет опорезивања порезом на имовину, а купац тог земљишта није обвезник пореза на имовину на закупљено земљиште. С тим у вези, купац пољопривредног земљишта у државној својини нема обавезу да подноси пореску пријаву за утврђивање, односно о утврђеном порезу на имовину.

3. У коју групу непокретности се разврстава објекат односно посебна целина у оквиру објекта који има самосталну функцију тј. служи за обављање пословне делатности?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00421/2015-04 од 2.12.2015. год.)

Према одредби члана 6а став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), за сврху утврђивања основице пореза на имовину, непокретности се разврставају у следеће групе одговарајућих непокретности:

- 1) грађевинско земљиште;
- 2) пољопривредно земљиште;
- 3) шумско земљиште;
- 4) станови;
- 5) куће за становање;
- 6) пословне зграде и други (надземни и подземни) грађевински објекти који служе за обављање делатности;
- 7) гараже и гаражна места.

Ако објекат чини више посебних целина које се у смислу члана 6а став 1. Закона могу сврстати у различите групе, свака посебна целина у оквиру објекта се, за потребе утврђивања пореза на имовину, сврстава у одговарајућу групу непокретности (члан 6а став 2. Закона).

Објекат који је јединствена целина мешовитог карактера, за потребе утврђивања пореза на имовину, разврстава се у складу са чланом 6а став 1. Закона према претежној намени (члан 6а став 3. Закона).

Према одредби члана 2. тачка 24) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09–исправка, 64/10–УС, 24/11, 121/12, 42/13–УС, 50/13–УС, 98/13–УС, 132/14

и 145/14), помоћни објекат јесте објекат који је у функцији главног објекта, а гради се на истој парцели на којој је саграђен или може бити саграђен главни стамбени, пословни или објекат јавне намене (гараже, оставе, септичке јаме, бунари, цистерне за воду и сл.).

Дакле, објекат односно посебна целина у оквиру објекта који има самосталну функцију тј. служи за обављање пословне делатности, за потребе утврђивања основице пореза на имовину разврстава се у групу непокретности из члана ба став 1. тачка б) Закона – Пословне зграде и други (надземни и подземни) грађевински објекти који служе за обављање делатности.

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе по основу пореза на имовину на право својине и друга опорезива права на непокретности, у сваком конкретном случају утврђује орган јединице локалне самоуправе надлежан за утврђивање, наплату и контролу пореза.

4. Да ли се плаћа порез на поклон „сувих оброка – ланч пакета“, које социјално-материјално корисници нису преузели као припадајући оброк, па их Секретаријат за социјалну заштиту Града Београда прослеђује – уступа без накнаде Установи Прихватилиште за одрасла и стара лица?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00227/2015-04 од 2.12.2015. год.)

Према одредби члана 21. став 1. тачка 13) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и

68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон не плаћа се на имовину примљену од Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Према томе, на поклон „сувих оброка – ланч пакета“, које социјално-материјално корисници нису преузели као припадајући оброк по решењу о признатом праву, па их Град Београд – Градска управа града Београда – Секретаријат за социјалну заштиту прослеђује – уступа без накнаде Установи Прихватилиште за одрасла и стара лица (као свом индиректном кориснику чији је оснивач град Београд), порез на наслеђе и поклон се не плаћа.

5. Да ли су налаз и мишљење вештака машинске струке за утврђивање вредности хаварисаног возила обавезујући за надлежни порески орган у сврху утврђивање основице пореза на пренос апсолутних права?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00511/2015-04 од 2.12.2015. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 4) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон) порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на моторном возилу – осим на мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини, права својине на пловилу, односно права својине на ваздухоплову са сопственим погоном – осим државног.

Одредбама члана 24а Закона прописани су преноси из чл. 23. и 24. Закона који су изузети од опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

Према одредби члана 27. став 4) Закона, у случају из члана 23. став 1. тач. 4) и 5) и став 2. Закона, пореску основицу чини тржишна вредност права која се преносе, односно дају у закуп, на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган.

Према томе, код преноса права својине на моторном возилу који подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права, основицу пореза на пренос апсолутних права чини тржишна вредност моторног возила, на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган. Порез на пренос апсолутних права, у оквиру кога и пореска основица, утврђује се решењем пореског органа.

С тим у вези, мишљење вештака за област машинске технике о процени вредности моторног возила које је, у конкретном случају, предмет преноса није обавезујуће за надлежни порески орган.

- б. а) Како се утврђује корисна површина грађевинских објеката, као елемент за утврђивање основице пореза на имовину, када је реч о подземним објектима?**
- б) Како се, за сврху утврђивања основице пореза на имовину, разврстава објекат који је јединствена целина мешовитог карактера?**
- в) Да ли се применом члана 12. став 1. тачка 8) Закона о порезима на имовину може остварити право на пореско ослобођење за земљиште изнад подземних објеката?**
- г) Услови за остваривање права на пореско ослобођење за површину земљишта под објектом у коме су смештени производни погони прерађивачке индустрије који се користе за обављање делатности**

д) Шта се сматра објектима у којима су смештени производни погони прерађивачке индустрије код утврђивања вредности непокретности као основице пореза на имовину?

ђ) Да ли пореску основицу обвезника који води пословне књиге може да чини књиговодствена вредност из члана 7а став 7. Закона о порезима на имовину у случају када јединица локалне самоуправе донесе и објави акт о просечним ценама до 30. новембра текуће године на начин на који се објављују општи акти те јединице локалне самоуправе, а по протеклу тог рока наведени акт објави и на својој интернет страни?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00392/2014-04 од 30.11.2015. год.)

Према одредби члана 6. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12–УС, 47/13 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: Закон), вредност непокретности из члана 5. овог закона утврђује се применом следећих елемената:

1) корисна површина;

2) просечна цена квадратног метра (у даљем тексту: просечна цена) одговарајућих непокретности у зони у којој се налази непокретност.

Корисна површина земљишта је његова укупна површина, а корисна површина објекта је збир подних површина између унутрашњих страна спољних зидова објекта (искључујући површине балкона, тераса, лођа, неадаптираних таванских простора и простора у заједничкој недељивој својини свих власника економски дељивих целина у оквиру истог објекта) – члан 6. став 2. Закона.

Одредбом члана 6. став 5. Закона прописано је да просечну цену одговарајућих непокретности по зонама на

територији јединице локалне самоуправе утврђује свака јединица локалне самоуправе актом надлежног органа, на основу цена остварених у промету одговарајућих непокретности по зонама у периоду од 1. јануара до 30. септембра године која претходи години за коју се утврђује порез на имовину (у даљем тексту: текућа година).

Просечна цена у зони у којој није било најмање три промета (у даљем тексту: зона у којој није било промета) одговарајућих непокретности у периоду из става 5. овог члана, за те непокретности утврђује се на основу просека просечних цена остварених у граничним зонама у којима је у том периоду било најмање три промета одговарајућих непокретности (члан 6. став 6. Закона).

Граничне зоне из става 6. овог члана су зоне чије се територије граниче са зоном у којој није било промета, независно од тога којој јединици локалне самоуправе припадају (члан 6. став 7. Закона).

Према одредби члана 6а став 1. Закона, за сврху утврђивања основице пореза на имовину, непокретности се разврставају у следеће групе одговарајућих непокретности:

- 1) грађевинско земљиште;
- 2) пољопривредно земљиште;
- 3) шумско земљиште;
- 4) станови;
- 5) куће за становање;
- 6) пословне зграде и други (надземни и подземни) грађевински објекти који служе за обављање делатности;
- 7) гараже и гаражна места.

Ако објекат чини више посебних целина које се у смислу става 1. овог члана могу сврстати у различите групе, свака посебна целина у оквиру објекта се, за потребе утврђивања пореза на имовину, сврстава у одговарајућу групу непокретности (чла 6а став 2. Закона).

Објекат који је јединствена целина мешовитог карактера, за потребе утврђивања пореза на имовину, разврстава се у складу са ставом 1. овог члана према претежној намени (члан 6 став 3. Закона).

Према одредби члана 7. став 1. Закона, основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге и чију вредност у пословним књигама исказује по методу фер вредности у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и усвојеним рачуноводственим политикама је фер вредност исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години.

Према одредби члана 7. став 2. Закона, основицу пореза на имовину пореског обвезника који непокретности у својим пословним књигама не исказује у складу са ставом 1. овог члана чини:

- 1) за неизграђено земљиште – вредност земљишта;
- 2) за остале непокретности – вредност објеката увећана за вредност припадајућег земљишта.

Вредност непокретности из става 2. овог члана порески обвезник утврђује проценом према елементима из члана 6. став 1. овог закона (члан 7. став 3. Закона).

Одредбом члана 7. став 4. Закона прописано је да је, изузетно од става 3. овог члана, вредност непокретности – вредност исказана у пословним књигама на последњи дан пословне године обвезника (у даљем тексту: књиговодствена вредност) у текућој години, и то за:

- 1) експлоатациона поља и експлоатационе објекте;
- 2) објекте у којима су смештени производни погони прерађивачке индустрије који се користе за обављање делатности;

- 3) објекте за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије, осим трговине и управљања;
- 4) објекте за производњу гаса;
- 5) објекте за производњу паре, топле воде, хладног ваздуха и леда;
- 6) објекте за третман и одлагање отпада;
- 7) објекте у којима се одвијају процеси неопходни за поновну употребу материјала;
- 8) складишне и стоваришне објекте.

Непокретности из става 4. овог члана одређују се према њиховој намени у складу са прописима којима се уређује класификација делатности (члан 7. став 5. Закона).

За непокретности из става 4. овог члана које обвезник у пословним књигама исказује посебно од вредности припадајућег земљишта, осим експлоатационих поља, основицу пореза на имовину чини збир књиговодствених вредности објеката и вредности припадајућих земљишта које су процењене у складу са ставом 3. овог члана (члан 7. став 6. Закона).

Ако обвезник вредност земљишта и вредност објеката из става 4. овог члана не исказује посебно у својим пословним књигама, основица пореза на имовину за земљиште и објекат који се на њему налази, као јединствену целину, чини вредност земљишта утврђена у складу са ставом 3. овог члана увећана за грађевинску вредност објекта процењену од стране овлашћеног вештака грађевинске струке са стањем на последњи дан пословне године обвезника у текућој години (члан 7. став 7. Закона).

Према одредби члана 7а став 1. Закона, јединица локалне самоуправе дужна је да објави акт којим се утврђују

просечне цене одговарајућих непокретности у зонама у складу са чланом 6. ст. 5. и 6. овог закона до 30. новембра сваке текуће године, на начин на који се објављују њени општи акти.

У случају из члана 6. став 8. овог закона јединица локалне самоуправе дужна је да, до истека рока из става 1. овог члана, објави просечне цене одговарајућих непокретности на основу којих је за текућу годину утврђена основица пореза на имовину за непокретности обвезника који не воде пословне књиге и то у зони која је, према одлуци надлежног органа те јединице локалне самоуправе, утврђена као најопремљенија у смислу члана 6. став 3. овог закона (у даљем тексту: најопремљенија зона) – члан 7а став 2. Закона.

Према одредби члана 7а став 3. Закона, у случају из члана 6. став 8. Закона обвезници који воде пословне књиге за потребе утврђивања основице пореза на имовину просечне цене из става 2. овог члана множе коефицијентима које утврђује јединица локалне самоуправе актом надлежног органа, за сваку зону на својој територији, а који не могу бити већи од:

- 1) 1,00 – за непокретности у најопремљенијим зонама;
- 2) 0,80 – за непокретности у зонама које се у тој јединици локалне самоуправе граниче са зонама из тачке 1) овог става;
- 3) 0,40 – за непокретности у зонама сеоских насеља;
- 4) 0,30 – за непокретности у зонама изван сеоских и градских насеља;
- 5) 0,60 – за остале зоне у тој јединици локалне самоуправе.

Јединица локалне самоуправе дужна је да објави акте

којима се утврђују зоне, најопремљеније зоне, као и коефицијенти за непокретности у зонама, до 30. новембра текуће године на начин из става 1. овог члана, као и сваку промену тих аката (члан 7а став 4. Закона).

Ако јединица локалне самоуправе до истека рока из става 4. овог члана не објави коефицијенте за непокретности у зонама или их утврди преко максималног износа из става 4. овог члана, у случају из члана 6. став 8. овог закона основица пореза на имовину утврдиће се применом коефицијента из става 4. овог члана за непокретности у одговарајућој зони (члан 7а став 5. Закона).

Ако јединица локалне самоуправе не објави акт којим утврђује просечне цене одговарајућих непокретности у зонама до 30. новембра текуће године, као и акт којим утврђује зоне и најопремљеније зоне у складу са ставом 4. овог члана, основица пореза на имовину на непокретности обвезника који води пословне књиге је књиговодствена вредност исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години (члан 7а став 6. Закона).

Јединица локалне самоуправе дужна је да акте из ст. 1. до 4. овог члана и одлуку о стопама пореза на имовину објави и на својој интернет страни (члан 7а став 7. Закона).

Према одредби члана 12. став 1. тачка 8) Закона, порез на имовину не плаћа се на земљиште – за површину под објектом на који се порез плаћа, осим на земљиште под складишним или стоваришним објектом.

Одредбе става 1. тач. 2) до 11) и става 2. овог члана не примењују се на непокретности које се трајно дају другим лицима ради остваривања прихода (члан 12. став 3. Закона).

Трајним давањем другим лицима, у смислу става 3. овог члана, сматра се свако уступање непокретности другом лицу уз накнаду, које у току 12 месеци, непрекидно или са прекидима, траје дуже од 183 дана (члан 12. став 4. Закона).

У случају из члана 7. став 7. овог закона обвезник нема право на пореско ослобођење из става 1. тачка 8) овог члана (члан 12. став 7. Закона).

Имајући у виду наведене законске одредбе, Министарство финансија сматра следеће:

а) Кад обвезник пореза на имовину који води пословне књиге основицу пореза на имовину утврђује у складу са чланом 7. став 2. Закона, вредност непокретности обвезник утврђује проценом према елементима:

- корисна површина и
- просечна цена квадратног метра одговарајућих непокретности у зони у којој се налази непокретност.

Као елемент за утврђивање основице пореза на имовину, корисна површина земљишта је његова укупна површина, а корисна површина објекта је збир подних површина између унутрашњих страна спољних зидова објекта из које су искључене површине балкона, тераса, лођа, неадаптираних таванских простора и простора у заједничкој недељивој својини свих власника економски дељивих целина у оквиру истог објекта.

Нема законског основа да се корисна површина непокретности, као елемент за утврђивање основице пореза на имовину, утврђује на друкчији начин од прописаног.

Корисна површина грађевинских објеката утврђује се на исти начин, у складу са чланом 6. став 2. Закона, било да је реч о надземним или подземним објектима.

б) За сврху утврђивања основице пореза на имовину, код разврставања у групе одговарајућих непокретности из члана 6а став 1. Закона, објекат који је јединствена целина мешовитог карактера разврстава се у одговарајућу групу непокретности према претежној намени. На пример, ако у оквиру куће као јединствене функционалне грађевинске целине која је намењена и претежно служи за становање једна просторија служи за обављање пословне делатности, а друга као остава, при чему те просторије чини јединствену целину са просторијама које чине претежни део објекта које су намењене за становање и као такве не могу бити самосталан предмет правног промета, тај објекат (укључујући и просторије које се користи за обављање пословне делатности, односно као остава) разврстава се у групу – Куће за становање.

Ако објекат чини више посебних целина које се могу сврстати у различите групе одговарајућих непокретности, свака посебна целина у оквиру објекта се разврстава у одговарајућу групу непокретности. На пример, ако су у саставу објекта више посебних грађевинских целина: станови, гараже и пословни простор (локали), станови се разврставају у групу – Станови, гараже се разврставају у групу – Гараже и гаражна места, а пословни простор разврстава се у групу – Пословне зграде и други (надземни и

подземни) грађевински објекти који служе за обављање делатности.

в) Нема законског основа да се применом члана 12. став 1. тачка 8) Закона оствари право на пореско ослобођење за земљиште изнад подземних објеката.

г) Вредност изграђеног земљишта обвезника који води пословне књиге, у којима обвезник вредност непокретности не исказује по фер вредности у складу са МРС односно МСФИ и усвојеним рачуноводственим политикама, а за које је пореска обавеза настала пре 1. јануара пореске године, утврђује се применом елемената корисне површине (тј. укупне површине тог земљишта) и просечне цене квадратног метра грађевинског земљишта у зони у којој се оно налази, утврђене одлуком јединице локалне самоуправе која је објављена на начин на који се објављују општи акти те јединице локалне самоуправе до 30. новембра године која претходи години за коју се утврђује порез на имовину.

Ако ни у зони, ни у граничним зонама, није било најмање три промета одговарајућег земљишта у периоду од 1. јануара до 30. септембра текуће године, обвезници који воде пословне књиге вредност наведеног земљишта утврђују према:

– његовој корисној површини (тј. укупној површини тог земљишта),

– просечној цени квадратног метра одговарајућег земљишта на основу којег је за текућу годину утврђена основица пореза на имовину за непокретности обвезника који не воде пословне књиге у најопремљенијој зони (тј. зони

која је према одлуци надлежног органа јединице локалне самоуправе утврђена као најопремљенија зона у смислу члана 6. став 3. Закона) – коју је до 30. новембра текуће године објавила јединица локалне самоуправе на начин на који се објављују њени општи акти, као и

– коефицијенту зоне у којој се конкретно земљиште налази, који је утврдила и објавила јединица локалне самоуправе до 30. новембра текуће године, на начин на који се објављују њени општи акти, као и на њеној интернет страни. Ако јединица локалне самоуправе до 30. новембра године која претходи пореској години није објавила коефицијенте за непокретности у зонама, или их је утврдила преко максималног износа прописаног чланом 7а став 4. Закона, основица пореза на имовину за конкретно земљиште обвезника који води пословне књиге утврђује се применом коефицијента из члана 7а став 4. Закона за непокретности у одговарајућој зони.

С тим у вези, кад обвезник има право на пореско ослобођење за површину земљишта под објектом у коме су смештени производни погони прерађивачке индустрије који се користе за обављање делатности у складу са чланом 12. став 1. тачка 8) и ст. 3, 4. и 7. Закона (што подразумева кумулативни услов: да се на те објекте порез на имовину плаћа, да нису уступљени другом лицу уз накнаду на период који у току дванаест месеци није дужи од 183 дана, као и да обвезник у пословним књигама посебно исказује вредност земљишта од вредности тог објекта), порез обрачунат на пореску основицу коју чини вредност објекта увећана за вредност земљишта (утврђене у складу са Законом) умањује

се за обрачунати порез за земљиште под објектом (чији износ је једнак производу вредности земљишта под објектом и пореске стопе) за које обвезник има право на пореско ослобођење.

Кад обвезник објекат у коме су смештени производни погони прерађивачке индустрије и на који се порез на имовину плаћа, уступи другом лицу уз накнаду на период који у току дванаест месеци (непрекидно или са прекидима) траје дуже од 183 дана, као и кад обвезник у пословним књигама не исказује одвојено вредност земљишта и вредност објекта у коме су смештени производни погони прерађивачке индустрије који се налази на том земљишту, нема право на пореско ослобођење за површину земљишта под тим објектом.

д) Код утврђивања вредности непокретности као основице пореза на имовину, објекти у којима су смештени производни погони прерађивачке индустрије који се користе за обављање делатности из члана 7. став 4. тачка 2) Закона, су објекти у којима су смештени производни погони делатности која је, према Уредби о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10) разврстана у Сектор Ц – Прерађивачка индустрија, а који се фактички користе за обављање те делатности, независно од врсте претежне регистроване делатности обвезника пореза на имовину и независно од тога да ли те објекте за обављање наведене делатности користи обвезник или друго лице.

Ако се објекат делом користи као производни погон прерађивачке индустрије, а делом за другу намену – само за део објекта који се користи као производни погон

прерађивачке индустрије вредност се утврђује у складу са чланом 7. ст. 4. до 7. Закона.

ђ) Иако јединица локалне самоуправе има обавезу да акт којим су утврђене просечне цене објави и на својој интернет страни, за утврђивање пореске основице применом просечних цена довољно је да је објављивање акта о просечним ценама извршено на начин на који се објављују општи акти те јединице локалне самоуправе – до 30. новембра текуће године. Стога, када јединица локалне самоуправе донесе и објави акт о просечним ценама до 30. новембра текуће године на начин на који се објављују општи акти те јединице локалне самоуправе, а по протеку тог рока наведени акт објави и на својој интернет страни, нема основа да у том случају пореску основицу обвезника који води пословне књиге чини књиговодствена вредност из члана 7а став 7. Закона (осим за непокретности из члана 7. ст. 4. и 6. Закона).

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Право на повраћај дела плаћених пореза и доприноса на зараду за новозапослено лице за период у којем постоји континуитет радног односа сагласно Закону о раду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1274/2015-04 од 17.12.2015. год.)

Одредбом члана 21в став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, 47/13, 48/13–исправка, 108/13, 57/14 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: ЗПДГ) прописано је да послодавац – правно лице, односно предузетник који запосли ново лице има право на повраћај дела плаћеног пореза на зараду за новозапослено лице, исплаћену закључно са 30. јуном 2016. године.

Новозапосленим лицем, сагласно ставу 2. тог члана Закона, сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи, које је пријавио на обавезно социјално осигурање код надлежне организације за обавезно социјално осигурање и које је пре заснивања радног односа код Националне службе за запошљавање било без прекида пријављено као незапослено најмање шест месеци, а лице које се сматра приправником најмање три месеца, и за то време није остваривало било коју врсту прихода по основу радног ангажовања.

Поред тога, одредбом члана 45. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14 и 68/14–др. закон, у даљем тексту: ЗДОСО) прописана је истоврсна олакшица за запошљавање нових лица кроз право послодавца на повраћај дела плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање, на терет запосленог и на терет послодавца, по основу зараде за новозапослена лица.

Према одредбама члана 30. став 1. и члана 31. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14) радни однос заснива се уговором о раду који може да се закључи на неодређено или одређено време.

Уговором о раду може да се уговори пробни рад за обављање једног или више повезаних, односно сродних послова утврђених уговором о раду (члан 36. став 1. Закона о раду).

Одредбом члана 175. тачка 1) Закона о раду прописано је да радни однос престаје истеком рока за који је заснован.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – Сектор за рад, у свом мишљењу број: 011-1029/2015-02 од 16. новембра 2015. године, који је достављен у прилогу захтева, поред осталог, наводи да „Уговором о раду којим се заснива радни однос утврђује се и трајање радног односа (на неодређено или одређено време). Ако се ради о уговору о раду на одређено време, трајање уговора о раду је унапред ограничено, а сагласно члану 175. тачка 1) Закона о раду, запосленом престаје радни однос истеком рока на који је радни однос на одређено време заснован. Нови уговор о раду на одређено време са истим или другим запосленим, на истим или другим пословима представља нови радни однос, независно да ли је радни однос заснован одмах наредног дана од дана престанка претходно заснованог радног односа.

Рок од 30 дана из члана 37. став 3. Закона о раду утврђен је само са аспекта ограничења закључивања више уговора о раду на одређено време, те се размак између два уговора о раду на одређено време са истим запосленима, који је краћи од 30 дана, иако се не сматра радним односом, рачуна у рок од 24 месеца који је максимални период за који може да се заснује један или више уговора о раду на одређено време са истим запосленим.

Иако Законом о раду није изричито прописано у члану 171, сматрамо да се радни однос заснован на одређено време може продужавати анексом уговора о раду, у оквиру максималног рока утврђеног у члану 37. став 2. Закона о раду. У овом случају обезбеђује се континуитет радног односа заснованог уговором о раду који је продужен анексом, а који је саставни део тог уговора.“

Имајући у виду наведено, када послодавац заснује радни однос са новозапосленим лицем тако што закључи уговор о раду на одређено време, уколико су испуњени услови из члана 21в ЗПДГ и члана 45. ЗДОСО, у наведеном периоду може да користи право на повраћај дела плаћених пореза и доприноса на зараду за новозапослена лица. Престанком радног односа истеком рока на који је закључен уговор о раду на одређено време губи се и право послодавца на даље коришћење олакшице за то новозапослено лице. Наиме, према наведеном мишљењу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања „запосленом престаје радни однос истеком рока на који је радни однос на одређено време заснован. Нови уговор о раду на одређено време са истим или другим запосленим, на истим или другим пословима представља нови радни однос, независно да ли је радни однос заснован одмах наредног дана од дана престанка претходно заснованог радног односа.“ С тим у вези, околност да се наредног дана по престанку радног односа на одређено

време заснује радни однос између истог послодавца и запосленог закључењем новог уговора о раду (на неодређено или одређено време), не омогућава наставак коришћења олакшице имајући у виду да то „представља нови радни однос“ па је потребно да буде испуњен један од законом прописаних услова за коришћење олакшице који се односи на период за који лице мора да буде пријављено као незапослено код Националне службе за запошљавање (пре заснивања радног односа на неодређено време лице би требало без прекида да буде пријављено код Националне службе за запошљавање као незапослено најмање шест месеци, што у овом случају не би било испуњено). Министарство финансија напомиње да је рок од 30 дана из члана 37. став 3. Закона о раду утврђен у смислу ограничења закључивања више уговора о раду на одређено време, тако да се размак између два уговора о раду на одређено време са истим запосленима, који (размак) је краћи од 30 дана, иако се не сматра радним односом, рачуна у рок од 24 месеца који је максимални период за који може да се заснује један или више уговора о раду на одређено време са истим запосленим.

Међутим, уколико се, сагласно Закону о раду, радни однос заснован на одређено време може продужавати анексом основног уговора о раду којим је иницијално заснован радни однос са новозапосленим лицем по основу чијег запослења послодавац користи олакшицу, а имајући у виду и наводе из предметног мишљења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања да „у овом

случају обезбеђује се континуитет радног односа заснованог уговором о раду који је продужен анексом, а који је саставни део тог уговора“, послодавац може да користи право на повраћај дела плаћених пореза и доприноса на зараду за новозапслено лице према ЗПДГ и ЗДОСО, за период у којем постоји континуитет радног односа сагласно Закону о раду.

ЦАРИНЕ

1. Примена члана 11. став 2. Додатка I Конвенције о заједничком транзитном поступку („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 13/2015) након приступања наведеној Конвенцији

(Мишљење Министарства финансија, бр. 342-01-00004/2015-17 од 30.12.2015. год.)

Што се тиче полагања обезбеђења за транзит робе Дунавом, ни Царинским законом, ни Уредбом о царински дозвољеном поступању с робом није изричито прописано да није обавезно полагање обезбеђења за робу која се допрема и отпрема Дунавом, али исто тако није прописано ни да је обавезно.

Царинским прописима царинском органу је дата могућност да не захтева полагање обезбеђења ако прописом није предвиђено обавезно полагање обезбеђења. Наиме, чланом 115. новог Царинског закона прописано је да царински орган може да захтева да се за робу која је у царинском поступку са одлагањем (у које, између осталих,

спада и поступак транзита) положи обезбеђење да би се обезбедила наплата царинског дуга који би могао настати у вези с том робом. Чланом 226. истог закона прописано је да ако према царинским прописима полагање обезбеђења није обавезно, царински орган може да захтева полагање обезбеђења ако оцени да није сигурно да ће плаћање царинског дуга или царинскога дуга који би могао настати бити благовремено извршена. Што би даље значило да је на царинском органу да, у зависности од околности конкретног случаја, као и имајући у виду резултате анализе ризика, процени да ли је потребно полагање обезбеђења или не.

Приликом одлучивања о томе да ли ће захтевати полагање обезбеђења за транзит робе Дунавом, које Царинским законом није обавезно, царински органи већ имају одређена искуства у погледу поузданости учесника у поступку имајући у виду да у периоду од 2004. до 2010. године полагање обезбеђења за транзит робе Дунавом изричито није било потребно, као и да су у периоду од 2011. године царински органи на основу својих процена доносили одлуке да ли је потребно полагање обезбеђења или не.

Министарство финансија сматра, такође, да би при одлучивању о обавези полагања обезбеђења требало имати у виду и Конвенцију о режиму пловидбе Дунавом („Сл. лист ФНРЈ“, бр. 8/49 и „Сл. лист СРЈ – Међународни уговори“, бр. 6/98), чија примена је, имајући у виду члан 16. Царинског закона, обавезна. Наиме, чланом 26. ове Конвенције прописано је да царински, санитарни и полицијски прописи треба да буду такве природе да не ометају пловидбу.

2. Отклањања препрека за даље унапређење услуга „Post Export“ – Извоз робе“ која се пружа малим и средњим предузећима у поступку увозног царинења пошљака које се

враћају из иностранства као неуручене (ретур поштиљака) и могућност исказивања преференцијалног порекла робе на фактури у поступку извоза

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00056/2015-17 од 28.12.2015. год.)

1. У Објашњењу Управе царина о поступку извоза експресних поштиљки мањег економског значаја, акт број 148-03-030-04-6/7/2011 од 07.11.2011. године) објашњен је поступак са поштанским поштиљкама чија вредност не прелази 1.000 евра, а које отпремају предузетници и привредна друштва преко поштанских оператера, без обавезе подношења извозне царинске декларације (ЈЦИ). Овим објашњењем прописано је да приликом слања ових поштиљки предузетници и привредна друштва за ту робу подnose фактуре, а поштански оператер за сваку тако прихваћену поштиљку сачињава и оверава образац ЦП72 (поштанску царинску декларацију). Такође, објашњен је и поступак царинских службеника са обрасцима ЦП72, којим је предвиђено да и царински органи потписују и оверавају овај образац, као и да ангажовани царински службеник заводи у свој контролник ове обрасце.

Имајући у виду специфичност поштанског саобраћаја, а нарочито неуручених поштиљки, као и чињеницу да је над робом која је извезена спроведен поједностављени поступак, и да се том приликом користи образац ЦП72, мишљење Министарства финансија је да се у конкретном случају као декларација, која се користи у редовном поступку са поштиљкама мањег економског значаја које се враћају, може, такође, користити поштански образац ЦП72 – царинска декларација, која је прописана актима Светског поштанског савеза, с обзиром да овај образац царински органи иначе већ

користе, односно оверавају и задржавају примерак овог обрасца у поступку извоза и увоза поштанских пошиљака.

2. У вези са извозом робе преференцијалног порекла путем поштанских пошиљки, мишљење Министарства финансија је да се од стране правних лица која имају уговор са Јавним предузећем ПТТ саобраћаја „Србија“ о коришћењу услуге „Post export – Извоз робе“ може давати изјава о пореклу робе на фактури. Изјава на фактури мора бити у складу са текстом изјаве који је прописан протоколима о пореклу уз споразуме о слободној трговини које примењује Република Србија.

С тим у вези, Министарство финансија напомиње да је извозник у обавези да приликом спровођења поступка извозног царинења робе, обавезан да достави доказну документацију на основу које се може утврдити да је производ стекао статус производа са преференцијалним пореклом испуњењем услова прописаних протоколима о пореклу уз споразуме о слободној трговини.

ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ

РАЧУНОВОДСТВО

1. Рачуноводствени третман и евидентирање уговореног повраћаја непродатих производа, односно на који начин Концерн за производњу и промет кондиторских производа, као продавац, треба у својим пословним књигама да евидентира уговорени повраћај сопствених производа на основу фактуре коју му је испоставио купац одређеног производа?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1217/2015-16 од 14.12.2015. год.)

Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13, у даљем тексту: Закон) уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица, организација рачуноводства и рачуноводствене исправе, услови и начин вођења пословних књига, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја и годишњег извештаја о пословању, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство, као и надзор над спровођењем одредби овог закона.

С обзиром да предметно привредно друштво – Концерн за производњу и промет кондиторских производа спада у категорију великих правних лица у складу са Законом, у обавези је да сходно члану 20. овог закона за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање

позиција у својим финансијским извештајима примењује Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ).

Према параграфу 14. МРС 18: *Приходи*, приход од продаје робе се признаје када су сви следећи услови задовољени:

(а) ентитет је на купца пренео значајне ризике и користи од власништва над робом;

(б) ентитет не задржава учешће у управљању продатом робом у мери која се уобичајено повезује са власништвом, нити задржава контролу над продатом робом;

(ц) износ прихода се може поуздано мерити;

(д) вероватан је прилив економских користи везаних за ту трансакцију у ентитет; и

(е) трошкови који су настали или трошкови који ће настати у датој трансакцији могу се поуздано измерити.

Ако ентитет задржава значајне ризике по основу власништва, та трансакција није продаја, а приход се не признаје. Ентитет може да задржи значајан ризик од власништва на више начина.

Примери ситуација у којима ентитет може задржати значајне ризике и користи од власништва су:

(а) када ентитет задржава обавезу за незадовољавајуће резултате, која није покривена уобичајеним резервисањима за гаранције;

(б) када прилив прихода од одређене продаје зависи од прихода купца, од његове продаје робе;

(ц) када се роба испоручује и монтира, а монтирање чини значајан део уговора који тај ентитет још није завршио; и

(д) када купац има право да поништи куповину из разлога наведених у продајном уговору, а ентитет није сигуран у могућност повраћаја.

Дакле, као што је наведено у МРС 18: *Приходи*, уколико је уговором између продавца и купца предвиђено да купац може вратити робу (ако исту не прода у одређеном року) продавцу, у том случају продавац не би требало да евидентира приход по основу продаје робе све док сви „значајни ризици и користи од власништва над робом нису пренети на купца“, односно продавац робе може евидентирати приход само у висини прихода од продате робе која није враћена.

Овим путем Министарство финансија указује и на примену МРС 10: *Догађаји после извештајног периода*, с обзиром да уколико је до повраћаја производа дошло у наредном извештајном периоду (пре дана одобравања финансијских извештаја), тако настала трансакција представља корективни догађај (догађај који пружа доказ о околностима које су постојале на крају извештајног периода).

Међутим, уколико је повраћај производа извршен после дана одобравања финансијских извештаја, тада се евидентирање прихода у претходној пословној години може третирати као исправка грешке (уколико је материјално значајна) или као промена рачуноводствене процене у складу са МРС 8: *Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке*.

Министарство финансија би желело, на крају, да истакне да је за истинито и поштено приказивање финансијског положаја и успешности пословања правног лица прописана колективна одговорност (законског заступника, органа управљања, надзорног органа и лица које саставља финансијске извештаје), односно у конкретном случају предметно привредно друштво је у обавези да састави финансијске извештаје у складу са МСФИ, док је крајња

одговорност ревизора да потврди, односно изрази мишљење о усклађености тих финансијских извештаја са МСФИ.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима изнетим у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

2. На који начин фондација треба да води пословне књиге и које обавезе има у погледу састављања и достављања финансијских извештаја?

Да ли се пословне књиге у фондацији могу водити ручно или се морају водити компјутерски и које услове мора да испуњава лице које води пословне књиге?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1354/2015-16 од 7.12.2015. год.)

Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/13, у даљем тексту: Закон) уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица, организација рачуноводства и рачуноводствене исправе, услови и начин вођења пословних књига, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја и годишњег извештаја о пословању, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство, као и надзор над спровођењем одредби овог закона.

Одредбама члана 2. тачка 2) Закона дефинисана је посебна категорија – „друга правна лица“ која обухватају правна лица чије се пословање делом финансира из јавних прихода или других наменских извора, а делом или у целини по основу учлањења и која се не оснивају ради стицања добити (политичке организације, синдикалне организације са својством правног лица, фондације и задужбине, удружења, коморе, цркве и верске заједнице, у делу обављања привредне или друге делатности у складу са прописима којима је уређено обављање тих делатности, као и друге организације организоване по основу учлањења).

Чланом 7. Закона прописано је да правна лица, односно предузетници општим актом, у складу са овим законом, уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена, уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, утврђују рачуноводствене политике, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промени, уређују кретање рачуноводствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду и књижење у пословним књигама. Унос података у пословне књиге организује се тако да омогући:

- 1) контролу улазних података;
- 2) контролу исправности унетих података;
- 3) увид у промет и стање рачуна главне књиге;
- 4) увид у хронологију обављеног уноса пословних промена;
- 5) чување и коришћење података.

Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друга правна лица („Сл. гласник РС“, бр. 137/14) прописан је Контни оквир и садржина рачуна у

Контном оквиру за друга правна лица из члана 2. тачка 2) Закона, док је Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за друга правна лица („Сл. гласник РС“, бр. 137/14) прописана садржина и форма образаца финансијских извештаја за наведена правна лица.

За признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у појединачним финансијским извештајима, микро и друга правна лица из члана 2. тачка 2) овог закона, независно од величине, примењују Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 118/13 и 95/14). Међутим, Законом је дата могућност микро и другим правним лицима из члана 2. тачка 2) овог закона (независно од величине) да примењују Међународни стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) из члана 2. овог закона, и уколико се одреде за то морају наведени стандард примењивати у континуитету.

Имајући у виду претходно наведено, као и предметна питања, Министарство финансија указује да се фондације сматрају тзв. „другим правним лицима“ у смислу Закона и да сходно члану 2. овог закона имају обавезу састављања редовних годишњих финансијских извештаја (Биланс стања, Биланс успеха и Напомене уз финансијске извештаје), с тим да уколико су разврстани у категорију микро правних лица тада имају обавезу састављања искључиво Биланса стања и Биланса успеха. Рок за достављање редовних годишњих финансијских извештаја Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) је најкасније 30. јун наредне године. Министарство финансија напомиње да се, сходно члану 34. Закона, уз финансијске извештаје АПР обавезно доставља и друга документација прописана овим законом (нпр. Одлука о

усвајању редовних годишњих финансијских извештаја и др.). Министарство посебно указује и да сва правна лица (укључујући и фондациије) имају обавезу да за статистичке и друге потребе доставе Агенцији за привредне регистре (најкасније до краја фебруара наредне године) Биланс стања, Биланс успеха и Статистички извештај. Почев од извештаја за статистичке и друге потребе, као и финансијских извештаја за 2015. годину, сва правна лица (укључујући и фондациије) биће у обавези да наведене извештаје и документацију из члану 34. Закона достављају АПР искључиво у електронској форми уз примену квалификованог електронског потписа законског заступника.

Што се тиче начина вођења пословних књига, Министарство финансија указује да сва правна лица, односно предузетници, општим актом, у складу са Законом, уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена, уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, утврђују рачуноводствене политике и др. Пословне књиге, пре свега, треба водити на начин који треба да омогући контролу улазних података, исправност унетих података, чување података, могућност коришћења података, могућност увида у промет и стања на рачунима главне књиге и помоћних књига, односно трансакције, као и увид у хронологију обављеног уноса пословних промена.

Министарство финансија посебно напомиње да у складу са одредбама члана 14. Закона, правно лице, односно предузетник, општим актом уређује школску спремину, радно искуство и остале услове за лице које је одговорно за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја. Дакле, не постоје Законом прописани услови које ово лице мора да испуњава већ је на правном лицу, односно

предузетнику, да наведено питање ближе уреди у складу са сопственим потребама и то дефинише својим интерним актом.

Министарство финансија би желело, на крају, да истакне да је за истинито и поштено приказивање финансијског положаја и успешности пословања правног лица прописана колективна одговорност тј. одговорни су законски заступник, орган управљања и надзорни орган правног лица у складу са Законом, односно предузетник, као и одговорно лице из члана 14. Закона,

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима изнетим у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

РЕВИЗИЈА

1. Да ли постоји могућност да друштво за ревизију из Републике Србије обавља добровољну ревизију финансијских извештаја, у ситуацији када је један од сувласника резидентног правног лица чији се финансијски извештаји ревидирају, нерезидентно физичко лице које је истовремено сувласник нерезидентног правног лица за чије потребе повезано друштво тог друштва за ревизију обавља рачуноводствене и пореске услуге?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1350/2015-16 од 14.12.2015. год.)

Законом о ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 62/13, у даљем тексту: Закон) уређују се услови и начин обављања ревизије финансијских извештаја, обавезност ревизије, стручна оспособљеност лица и лиценце за обављање ревизије, давање

и одузимање дозволе за рад друштвима за ревизију и самосталним ревизорима, надзор над обављањем ревизије, Комора овлашћених ревизора (у даљем тексту: Комора), оснивање и надлежности Одбора за јавни надзор над обављањем ревизије, међународна сарадња са надлежним телима у области надзора, као и друга питања у вези са ревизијом.

Одредбама члана 35. овог закона дефинисане су ситуације у којима постоји забрана обављања ревизије финансијских извештаја. Сагласно овим одредбама, друштво за ревизију не може да обавља ревизију код правног лица:

- 1) у којем има уделе или акције;
- 2) које је власник удела или акција друштва за ревизију;
- 3) ако је друштво за ревизију, односно било која организациона јединица у мрежи којој припада, односно повезано лице са друштвом за ревизију пружало правном лицу у години за коју се обавља ревизија, следеће услуге:

(1) припрему и вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја;

(2) процену вредности капитала, имовине и/или обавеза која ће бити рефлектована у финансијским извештајима, односно у којима постоји очигледан сукоб интереса;

(3) заступање у судским поступцима у вези са пореским предметима;

(4) обрачун пореза и подношење пореских пријава за физичка лица руководиоце у сектору финансија у привредном друштву;

(5) савете у вези са рачуноводственим књижењем пореских обавеза;

(6) дизајнирање система интерне ревизије и интерне контроле, као и њихово спровођење;

(7) дизајнирање и примену информационих система у рачуноводственој области;

(8) актуарске услуге;

(9) друге услуге које би, у конкретним околностима, могле да угрозе независност лиценцираног овлашћеног ревизора или друштва за ревизију и/или да утичу на вредновање позиција у финансијским извештајима;

4) ако је повезано са правним лицем на други начин, тако да таква повезаност може да утиче на независност и непристрасност обављања ревизије.

На основу података изнетих у захтеву, не улазећи у питања висине власничког удела нерезидентног физичког лица у нерезидентном правном лицу, као ни односа нерезидентног правног лица према домаћем правном лицу чији су финансијски извештаји предмет добровољне ревизије, мишљење Министарства финансија је да у конкретном случају нема сметњи да друштво за ревизију обавља добровољну ревизију финансијских извештаја резидентног правног лица, с обзиром да не постоји повезаност друштва за ревизију и наручиоца добровољне ревизије финансијских извештаја у смислу члана 35. Закона.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 95/14), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У ДЕЦЕМБРУ 2015. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ

Закон о буџету Републике Србије за 2016. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 103 од 14. децембра 2015. год.
Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 103 од 14. децембра 2015. год.
Закон о изменама и допунама Закона о акцизама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 103 од 14. децембра 2015. год.
Закон о допунама Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и издавања грађевинске дозволе ради реализације пројекта „Београд на води“	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 103 од 14. децембра 2015. год.
Закон о потврђивању Уговора о гаранцији (Пројекат реструктурирања ЕПС-а) између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i> , бр. 23 од 15. децембра 2015. год.
Закон о изменама и допунама Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 112 од 30. децембра 2015. год.
Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 112 од 30. децембра 2015. год.
Закон о изменама и допунама Закона о тржишту капитала	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 112 од 30. децембра 2015. год.
Закон о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 112 од 30. децембра 2015. год.
Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 112 од 30. децембра 2015. год.
Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 112 од 30. децембра 2015. год.

Закон о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 112 од 30. децембра 2015. год.
Закон о преузимању обавеза Јавног предузећа „Србијас“ Нови Сад према привредном друштву „Нафтна индустрија Србије“ а.д. Нови Сад и претварању тих обавеза у јавни дуг Републике Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 112 од 30. децембра 2015. год.
Закон о давању гаранција Републике Србије у корист Социете Генерале Банка Србија а.д. Београд, за измиривање обавеза Јавног предузећа „Србијас“ Нови Сад по основу уговора о дугорочном кредиту за изградњу разводног гасовода Александровац – Брус – Копаоник – Рашка – Нови Пазар – Тутин	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 112 од 30. децембра 2015. год.
Закон о потврђивању Споразума о зајму (Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i> , бр. 24 од 30. децембра 2015. год.

УРЕДБЕ

Уредба о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2016. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 98 од 1. децембра 2015. год.
Уредба о допуни Уредбе о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом, давања у закуп ствари у јавној својини и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 99 од 2. децембра 2015. год.

Уредба о изменама и допунама Уредбе о изгледу контролне акцизне маркице, врсти података на маркици и начину и поступку одобравања и издавања маркица, вођења евиденција о одобреним и издатим маркицама и обележавања цигарета и алкохолних пића	Сл. гласник РС, бр. 113 од 30. децембра 2015. год.
--	--

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит по решењу на приходе које по основу капиталних добитака и по основу закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари остварује нерезидентно правно лице	Сл. гласник РС, бр. 100 од 4. децембра 2015. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит по одбитку на приходе и накнаде које остварују нерезидентна и резидентна правна лица	Сл. гласник РС, бр. 111 од 29. децембра 2015. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит по решењу на приходе које по основу капиталних добитака и по основу закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари остварује нерезидентно правно лице	Сл. гласник РС, бр. 111 од 29. децембра 2015. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о ближњим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе, за превоз терета у унутрашњем речном саобраћају и за грејање	Сл. гласник РС, бр. 111 од 29. децембра 2015. год.

Правилник о изменама и допунама Правилника о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 111 од 29. децембра 2015. год.
Правилник о Списку корисника јавних средстава	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 112 од 30. децембра 2015. год.

ОДЛУКЕ

Одлука о измени Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 102 од 11. децембра 2015. год.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о условима под којима и начину на који резиденти могу држати девизе на рачуну код банке у иностранству	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 102 од 11. децембра 2015. год.
Одлука о утврђивању Програма монетарне политике Народне банке Србије у 2016. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 102 од 11. децембра 2015. год.
Одлука о изменама Одлуке о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 102 од 11. децембра 2015. год.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 102 од 11. децембра 2015. год.
Одлука о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина у 2016. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 105 од 18. децембра 2015. год.

Одлука о измени Одлуке о сезонским стопама на увоз одређених пољопривредних производа	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 105 од 18. децембра 2015. год.
Одлука о измени и допуни Одлуке о ближим условима и начину вођења Јединственог регистра рачуна	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 105 од 18. децембра 2015. год.
Одлука о изменама Одлуке о извештавању банака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 111 од 29. децембра 2015. год.
Одлука о допуни Одлуке о условима и начину обављања платног промета са иностранством	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 111 од 29. децембра 2015. год.
Одлука о измени Одлуке о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 113 од 30. децембра 2015. год.
Одлука о изменама Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 113 од 30. децембра 2015. год.

УПУТСТВА

Упутство о измени и допунама Упутства за спровођење Одлуке о условима и начину обављања платног промета са иностранством	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 111 од 29. децембра 2015. год.
--	--

ОСТАЛО

Фискална стратегија за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 100 од 4. децембра 2015. год.
Усклађени динарски износи пореза на употребу, држање и ношење добара	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 109 од 25. децембра 2015. год.
Закључак Владе о усвајању Националног програма за сузбијање сиве економије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 110 од 8. децембра 2015. год.

ПРОПИСИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2015/1721 of 22 September 2015 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 2015/1721 од 22. септембра 2015. године у вези са сврставањем одређене робе према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 106 од 21. децембра 2015. год.
COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2015/1722 of 22 September 2015 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 2015/1722 од 22. септембра 2015. године у вези са сврставањем одређене робе према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 106 од 21. децембра 2015. год.
COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2015/1723 of 22 September 2015 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 2015/1723 од 22. септембра 2015. године у вези са сврставањем одређене робе према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 106 од 21. децембра 2015. год.
COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2015/1785 of 5 October 2015 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 2015/1785 од 5. октобра 2015. године у вези са сврставањем одређене робе према Комбинованој номенклатури	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 106 од 21. децембра 2015. год.

COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2015/1799 of 5 October 2015 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 2015/1799 од 5. октобра 2015. године у вези са сврставањем одређене робе према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 106 од 21. децембра 2015. год.
COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2015/1800 of 6 October 2015 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 2015/1800 од 6. октобра 2015. године у вези са сврставањем одређене робе према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 106 од 21. децембра 2015. год.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Горана Грозданић. – Год. 32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132